

Economische Groep Eandis

Geconsolideerde jaarrekening IFRS

Jaareinde 31 december 2015

Inhoud

Rapport van de Commissaris

Financiële Overzichten

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

Geconsolideerde balans

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

1. Informatie over de onderneming
2. Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels
 - 2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis
 - 2.2 Consolidatiecriteria
 - 2.3 Gesegmenteerde informatie
 - 2.4 Belangrijkste waarderingsregels
 - 2.5 Samenvatting van de wijzigingen in de waarderingsregels
 - 2.6 Gebruik van ramingen en veronderstellingen
 - 2.7 Gepubliceerde standaarden die nog niet van kracht zijn
3. Bedrijfsopbrengsten
4. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen
5. Diensten en diverse goederen
6. Personeelsbeloningen
7. Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen
8. Overige operationele bedrijfskosten
9. Regulatorische saldi en overdrachten
10. Financiële resultaten
11. Belastingen op het resultaat
12. Immateriële activa
13. Materiële vaste activa
14. Investerings- en geassocieerde deelnemingen
15. Overige beleggingen
16. Langetermijnvorderingen, andere
17. Voorraden
18. Handels- en overige vorderingen
19. Geldmiddelen en kasequivalenten
20. Eigen vermogen
21. Leningen op lange en korte termijn
22. Voorzieningen voor personeelsbeloningen
23. Afgeleide financiële instrumenten
24. Voorzieningen, andere
25. Kapitaalsubsidies
26. Handels- en overige schulden
27. Actuele belastingverplichtingen
28. Financiële instrumenten: risico's en reële waarde
29. Verbonden partijen
30. Verplichtingen en onzekerheden
31. Gebeurtenissen na balansdatum
32. Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie

Werken in een gereguleerde omgeving

Financiële Overzichten

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(In duizenden EUR)	Toelichting	2015	2014
Bedrijfsopbrengsten	3	2.677.762	2.781.007
Opbrengsten		2.315.718	2.148.647
Overige operationele bedrijfsopbrengsten		59.116	86.052
Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden		302.928	546.308
Bedrijfskosten		-2.065.689	-2.299.725
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	4	-1.025.983	-1.006.921
Diensten en diverse goederen	5	-488.053	-635.823
Personeelsbeloningen	6	-368.472	-383.343
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	7	-333.272	-315.221
Overige operationele bedrijfskosten	8	-55.888	-60.412
Regulatoire saldi en overdrachten	8	205.979	101.995
Bedrijfswinst		612.073	481.282
Financiële baten	10	27.011	4.857
Financiële lasten	10	-211.874	-257.837
Winst vóór belastingen		427.210	228.302
Belastingen op het resultaat	11	-142.767	188.737
Winst over de verslagperiode		284.443	417.039

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	Toelichting	2015	2014
Winst over de verslagperiode		284.443	417.039
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen			
Elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening			
Actuariële winst (verlies) voorzieningen voor personeelsbeloningen	22	51.003	-38.824
Uitgestelde belastingopbrengsten (kosten)	11	-2.929	-507.038
Netto elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening		48.074	-545.862
Totaalresultaat over de verslagperiode		332.517	-128.823

*Aangezien de Distributienetbeheerders vanaf 2015 onderworpen zijn aan vennootschapsbelasting, werden in het boekjaar 2014 uitgestelde belastingen berekend. Deze berekening heeft belangrijke effecten op de verschillende bestanddelen van het eigen vermogen. Zie toelichting 'Belastingen op het resultaat'.

Geconsolideerde balans

(In duizenden EUR)	Toelichting	2015	2014
Vaste activa		7.908.256	7.854.706
Immateriële activa	12	105.586	106.559
Materiële vaste activa	13	7.800.585	7.745.624
Investerings in geassocieerde deelnemingen	14	11	5
Overige beleggingen	15	919	1.092
Langetermijnvorderingen, andere	16	1.155	1.426
Vlottende activa		1.814.932	2.306.126
Voorraden	17	45.316	34.199
Handels- en overige vorderingen	18	1.765.960	2.263.014
Geldmiddelen en kasequivalenten	19	3.656	8.913
TOTAAL ACTIVA		9.723.188	10.160.832
EIGEN VERMOGEN	20	1.977.198	2.608.370
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap		1.976.119	2.607.291
Aandelenkapitaal		1.278.688	2.056.752
Reserves		759.548	679.802
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		-651.430	-699.505
Ingehouden winsten		589.313	570.241
Minderheidsbelangen		1.079	1.079
VERPLICHTINGEN		7.745.990	7.552.462
Langlopende verplichtingen		6.027.245	6.463.752
Leningen en overige financieringsverplichtingen	21	5.197.393	5.533.554
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	22	331.250	425.074
Afgeleide financiële instrumenten	23	145.715	169.839
Voorzieningen, andere	24	18.027	20.476
Overige langlopende verplichtingen		0	2.285
Uitgestelde belastingverplichtingen	11	334.860	312.524
Kortlopende verplichtingen		1.718.745	1.088.710
Leningen en overige financieringsverplichtingen	21	963.796	516.126
Kapitaalsubsidies	25	0	0
Handels- en overige schulden	26	647.471	569.464
Actuele belastingverplichtingen	27	107.478	3.120
TOTAAL PASSIVA		9.723.188	10.160.832

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(In duizenden EUR)	Aandelen- kapitaal	Reserves	Niet gereali- seerde resultaten	Overge- dragen winst	Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap	Minder- heidsbe- langen	Totaal
Totaal op 1 januari 2014	1.924.415	520.437	-153.643	687.087	2.978.296	1.079	2.979.375
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	-38.824	417.039	378.215	0	378.215
Overgang naar vennootschapsbelasting	0	0	-507.038	0	-507.038	0	-507.038
Kapitaalvermindering	-51.981	0	0	0	-51.981	0	-51.981
Kapitaalverhoging	184.318	-6.076	0	-178.242	0	0	0
Dotatie/afname aan reserves	0	165.441	0	-165.441	0	0	0
Betaalde dividenden	0	0	0	-190.202	-190.202	0	-190.202
Totaal op 31 december 2014	2.056.752	679.802	-699.505	570.241	2.607.291	1.079	2.608.370
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	48.075	284.443	332.518	0	332.518
Kapitaalvermindering	-895.798	0	0	0	-895.798	0	-895.798
Kapitaalverhoging	117.734	0	0	0	117.734	0	117.734
Dotatie/afname aan reserves	0	79.746	0	-79.746	0	0	0
Betaalde dividenden	0	0	0	-185.625	-185.625	0	-185.625
Totaal op 31 december 2015	1.278.688	759.548	-651.430	589.313	1.976.119	1.079	1.977.198

Bovenstaande informatie werd opgenomen in de toelichtingen 'Eigen vermogen' en voor wat betreft de niet-gerealiseerde resultaten in de toelichtingen 'Belastingen op het resultaat' en in 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen'.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(In duizenden EUR)	Toelichting	2015	2014
Resultaat over de verslagperiode		284.443	417.039
Afschrijvingen immateriële activa	7, 12	44.264	45.598
Afschrijvingen materiële vaste activa	7, 13	292.841	287.550
Mutatie voorzieningen (terugname -; toevoeging +)	7, 24	-2.450	-4.257
Waardevermindering op vlottende activa (terugname -; toevoeging +)	7	-1.383	-13.670
Min-/meerwaarde op realisatie handelsvorderingen		11.690	24.195
Netto financieringslasten	10	208.989	204.826
Waardering naar reële waarde afgeleide financiële instrumenten	10	-24.125	48.380
Winst en verlies op vaste activa		40.308	32.280
Wijzigingen kapitaalsubsidies	25	0	-226
Belastingkosten	11	142.767	-188.737
Bedrijfskasstroom vóór wijziging in bedrijfskapitaal en in voorzieningen voor personeelsbeloningen		997.344	852.978
Mutatie voorraden	17	-11.117	-2.191
Mutatie handels- en overige vorderingen		486.697	-996.509
Mutatie handels- en overige schulden		80.447	36.227
Mutatie personeelsbeloningen		-42.821	-33.098
Netto bedrijfskasstroom		513.206	-995.571
Betaalde financiële lasten		-211.917	-195.254
Ontvangen financiële baten		2.306	3.458
Financiële korting op inkomende facturen	10	673	854
Betaalde (ontvangen) winstbelastingen		-19.002	-3.194
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		1.282.610	-336.729
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa		3.091	2.336
Verwerving van immateriële activa	12	-43.291	-44.953
Verwerving van materiële vaste activa	13	-391.201	-453.926
Verwerving van overige beleggingen		0	-104
Ontvangsten uit verkoop van overige beleggingen	15	387	0
Ontvangsten (verwerving) langetermijnvorderingen		9	-22
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-431.005	-496.669
Uitgifte aandelenkapitaal	20	117.734	0
Terugbetaling aandelenkapitaal	20	-895.798	-51.981
Aflossing van leningen	21	-516.126	-269.223
Opgenomen bankleningen	21	400.000	300.000
Uitgifte obligatieleningen/leningen	21	0	1.274.998
Terugbetaling financiële kortetermijnschulden	21	225.238	-226.317
Transfers van waarborgen verkavelaars	26	-2.285	0
Betaalde dividenden	20	-185.625	-190.202
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		-856.862	837.275
Netto beweging geldmiddelen	20	-5.257	3.877
Geldmiddelen en kasequivalenten - begin van de verslagperiode		8.913	5.036
Geldmiddelen en kasequivalenten - einde van de verslagperiode		3.656	8.913

Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

1. Informatie over de onderneming

De geconsolideerde jaarrekening van de economische groep Eandis omvat naast de rekeningen van de 7 Vlaamse distributienetbeheerders (DNB's) Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas ook de rekeningen van hun dochter- en tevens werkmaatschappij Eandis cvba, en diens dochterondernemingen De Stroomlijn cvba, Indexis cvba, Atrias cvba en SYNDUCTIS cvba. Het totaal van de rekeningen vormt samen de "Economische Groep". De exploitatie van de DNB's wordt centraal aangestuurd door de werkmaatschappij Eandis.

De DNB's hebben als statutair doel het distributienetbeheer in de zin van het elektriciteits- en gasdecreet en hun uitvoeringsbesluiten alsook het uitoefenen van elke nevenactiviteit, zoals de openbare verlichting en opwekken van elektriciteit.

De hoofdactiviteiten worden gereguleerd door de Vlaamse regulator van de elektriciteits- en gasmarkt (VREG). Voor meer informatie hieromtrent, zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving'.

De Groep levert eveneens activiteiten voor Energie Diensten voor Lokale Besturen (EDLB) waarbij aan de aangesloten openbare besturen (gemeenten, steden, ...) een aanbod aan kostprijs gedaan wordt ter ondersteuning van het lokale energiebeleid.

Gedurende 2014 werd de activiteit ontwikkeling, aanleggen en exploitatie van warmtenetten en de levering van al dan niet zelf geproduceerde warmte toegevoegd.

IMEA, Imewo, Intergem, Iveka en Iverlek zijn Opdrachthoudende Verenigingen volgens de bepalingen van het Vlaamse decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking (6 juli 2001) en Gaselwest en Sibelgas zijn intercommunale verenigingen onder de vorm van coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.

Op 1 januari 2015 werd de rechtsvorm van Gaselwest omgezet naar een Opdrachthoudende Vereniging om de statuten zo veel mogelijk af te stemmen op de andere Vlaamse DNB's (Decreet van 25 april 2014 – betreffende grensoverschrijdende intercommunales) en op 30 juni 2015 werd dit eveneens voor Sibelgas uitgevoerd.

Op 29 december 2014 is de privé-partner, Electrabel N.V. uitgetreden uit de DNB's en werden alle aandelen overgekocht door de openbare deelnemers.

Vanaf 2015 zijn de DNB's niet meer onderworpen aan de rechtspersonenbelasting maar aan de vennootschapsbelasting. Deze aanpassing heeft een impact op het eigen vermogen en het resultaat door opname van uitgestelde belastingen in 2014.

Alle ondernemingen van de Groep zijn gevestigd in België.

Eandis heeft sinds oktober 2011 een A1 (negatieve outlook) rating bekomen van het ratingbureau 'Moody's Investors Service' (Moody's). Deze rating werd laatst nog bevestigd op 10 september 2015. Hierdoor kan Eandis op de internationale financiële markten obligatieleningen uitgeven.

Eandis cvba is actief in 234 steden en gemeenten en samen met haar dochterondernemingen stelde ze gedurende 2015 gemiddeld 4.480 medewerkers tewerk.

2. Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels

2.1. Conformiteitsverklaring en presentatiebasis

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals gepubliceerd door de International Accounting Standard Board (IASB) en goedgekeurd door de Europese Unie op 31 december 2015. De Groep heeft geen enkele nieuwe IFRS-vereiste vroegtijdig toegepast die pas na 2015 moet worden toegepast.

De geconsolideerde jaarrekening werd uitgedrukt in duizenden euro, zijnde de functionele valuta en de presentatievaluta van de Groep. Ze werd opgesteld in de veronderstelling dat de bedrijfsvoering werd verdergezet en volgens de historische kostprijsmethode behoudens anders vermeld.

2.2. Consolidatiecriteria

De geconsolideerde jaarrekening omvat alle dochterondernemingen waarover de Groep zeggenschap heeft. Zeggenschap bestaat wanneer de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van de entiteit te sturen teneinde voordelen te verkrijgen uit haar activiteiten. Dergelijke zeggenschap wordt verondersteld te bestaan wanneer de ondernemingen direct of indirect, houder zijn van meer dan de helft van de stemrechten van de entiteit. Het bestaan en effect van potentiële stemrechten die op dat moment uitoefenbaar of converteerbaar zijn, worden in overweging genomen bij de beoordeling of de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van een andere entiteit te sturen.

Dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop de Groep feitelijk zeggenschap verkrijgt tot de datum waarop de zeggenschap eindigt.

De financiële verslaggeving van de dochterondernemingen wordt opgesteld voor hetzelfde boekjaar als dat van de moederondernemingen, gebruikmakend van dezelfde boekhoudprincipes. Alle transacties tussen de ondernemingen van de Groep, balansrubrieken en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de Groep worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen in de netto activa van de geconsolideerde dochterondernemingen worden in het eigen vermogen afzonderlijk van het eigen vermogen van de moedermaatschappijen opgenomen. Minderheidsbelangen bestaan uit het bedrag van die belangen op de overnamedatum van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de minderheid in de wijzigingen in het eigen vermogen sinds de datum van de bedrijfscombinatie. Verliezen die van toepassing waren op de minderheid die hoger liggen dan de minderheidsbelangen in het eigen vermogen van de dochteronderneming, worden toegerekend aan de groepsbelangen met uitzondering van het geval waarin de minderheid een bindende verplichting heeft om aanvullende investeringen te doen om de verliezen te compenseren en hiertoe in staat is.

Een lijst van de dochterondernemingen is opgenomen in de toelichting 'Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie'.

2.3 Gesegmenteerde informatie

De Groep onderscheidt geen verschillende segmenten, noch op het vlak van de activiteiten, noch op geografisch vlak aangezien de Groep opbrengsten genereert uit één activiteit; namelijk deze van distributienetbeheerder van energie (elektriciteit en gas) voor Vlaanderen.

2.4 Belangrijkste waarderingsregels

Vanaf 1 januari 2015 werd een nieuw boekhoudsysteem geïntroduceerd. Om tegemoet te komen aan nieuwe structuren (future proof) werden aanpassingen aangebracht aan het rapporteringsmodel en worden bepaalde transacties in de werkmaatschappij Eandis cvba opgenomen zoals de facturatie aan de klanten (exclusief sociale leveranciers), alle transacties m.b.t. groene energie (groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten), de oprichting van de btw- eenheid en de toepassing van aangepaste allocaties.

Deze aanpassingen hebben uiteraard hun impact op bepaalde posten van de balans en in posten van de winst- en verliesrekening waardoor verschuivingen met de 2014 gerapporteerde cijfers optreden.

Als gevolg van de opname van een rubriek vaste activa in aanbouw (als onderdeel van de materiële vaste activa) werden de waarderingsregels verfijnd. Eveneens werden de boekhoudkundige principes in overeenstemming gebracht met de Belgische fiscale regels ten gevolge van de toepassing van de vennootschapsbelasting vanaf 2015.

De impact van deze aanpassing betreft voornamelijk de afschrijvingen op de vaste activa en de handelsvorderingen en is opgenomen in de desbetreffende toelichting.

De toegepaste waarderingsregels zijn in overeenstemming met de principes van vorige boekjaren behalve voor bovenvermelde rubrieken.

a) Opbrengsten

Verkoop van goederen en verlening van diensten

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen als alle volgende voorwaarden zijn vervuld: de Groep heeft de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom van de goederen overgedragen aan de koper; de Groep behoudt over de verkochte goederen niet de feitelijke zeggenschap of betrokkenheid die gewoonlijk toekomt aan de eigenaar; het bedrag van de opbrengst wordt betrouwbaar bepaald; het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie naar de Groep zullen vloeien; en de reeds gemaakte of nog te maken kosten met betrekking tot de transactie kunnen op betrouwbare wijze worden gewaardeerd.

Op basis van deze hierboven vermelde algemene principes worden de verkopen van goederen en de verlening van diensten opgenomen op het ogenblik dat de producten geleverd worden aan de klant, de klant de producten heeft aanvaard en de inbaarheid van de gerelateerde vorderingen redelijkerwijze verzekerd is.

Distributienetvergoeding (transport van energie) – Sociale functie (levering van energie)

De omzet van de netvergoeding (grid fee) is gebaseerd op de reële facturaties van netvergoeding van de distributienetbeheerder van het betrokken jaar.

De facturaties van de netvergoeding gebeuren aan de energieleveranciers en andere distributienetbeheerders aan de goedgekeurde tarieven die o.m. gepubliceerd worden op de websites van de onderscheiden distributienetbeheerders. De reële facturaties netvergoeding bevatten gefactureerde voorschotten (voor jaaropgenomen klanten), afrekeningsfacturen (van jaaropgenomen, manueel maandopgenomen en telegelezen toegangspunten), evenals de rectificatiefacturen geregistreerd in het betrokken kalenderjaar.

Opbrengsten uit interesten worden geboekt wanneer ze verworven zijn en over de periode waarop ze betrekking hebben (rekening houdend met de effectieve rentevoet van het actief) tenzij er twijfel bestaat over de invorderbaarheid.

Ontvangen dividenden worden opgenomen in de winst- en verliesrekening op het moment waarop ze worden toegekend.

Kapitaalsubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen in de balans van zodra er een redelijke zekerheid bestaat dat ze zullen ontvangen worden en dat aan de voorwaarden voldaan wordt die eraan verbonden zijn.

Subsidies die aan een actief zijn verbonden, worden in de balans als Kapitaalsubsidies opgenomen en worden systematisch in de winst- en verliesrekening opgenomen gespreid over de verwachte gebruiksduur van het bijbehorend actief.

Subsidies als compensatie voor gemaakte kosten worden systematisch in de winst- en verliesrekening opgenomen als Overige operationele bedrijfsopbrengsten in dezelfde periode waarin de kosten worden opgenomen.

b) Kosten

De *financiële lasten* omvatten interesten van leningen, berekend volgens de effectieve rentevoetmethode, en bankkosten. Alle interesten en andere gemaakte kosten in verband met leningen of andere financiële transacties zoals indekkingsopties worden als financiële kosten geboekt wanneer ze zich voordoen.

De *belastingen op het resultaat* van het boekjaar omvatten de verschuldigde en uitgestelde belastingen. De belasting op het resultaat wordt geboekt in de winst- en verliesrekeningen tenzij ze betrekking hebben op transacties die direct in het eigen vermogen werden opgenomen. In dat geval worden de belastingen eveneens direct ten laste van het eigen vermogen geboekt.

De courante belastinglasten zijn de verwachte belastingschulden op het belastbaar inkomen van het jaar, gebaseerd op belastingtarieven die gelden op de balansdatum, en elke aanpassing aan belastingschulden aangaande voorgaande jaren. Voor de berekening van de winstbelastingen op het belastbaar inkomen van het jaar worden de op het ogenblik van afsluiting van kracht zijnde belastingtarieven (of belastingtarieven waarvan het wetgevingsproces materieel was afgesloten) gebruikt.

Uitgestelde belastingen worden opgenomen voor de tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van de activa en de passiva en de boekwaarden voor financiële rapporteringsdoeleinden.

Tot eind 2014 zijn de DNB's enkel onderhevig aan rechtspersonenbelasting voor het gedeelte van het dividend toegekend aan de Privé-vennoot/deelnemer (Electrabel N.V.). Vanaf 2015 is vennootschapsbelasting verschuldigd zoals ook Eandis en haar dochterondernemingen onderhevig zijn aan de vennootschapsbelasting.

c) Immateriële activa

Immateriële activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met eventuele gecumuleerde afschrijvingen en eventuele gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen.

Kosten met betrekking tot onderzoekswerk dat werd uitgevoerd met het oog op het verwerven van nieuwe technische kennis en inzichten, worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in de periode waarin ze zich voordoen.

Kosten met betrekking tot de ontwikkelingsfase, waarbij kennis verkregen door onderzoek wordt toegepast om te komen tot een plan of ontwerp voor de productie van nieuwe of aanzienlijk verbeterde producten en processen, worden opgenomen in de balans enkel als het product of het proces technisch en commercieel uitvoerbaar is, de entiteit de nodige middelen heeft om de ontwikkeling te voltooien, het waarschijnlijk is dat de verwachte toekomstige economische voordelen naar de Groep zullen toevloeien en de kostprijs betrouwbaar kan worden bepaald. Het geactiveerde bedrag omvat alle kosten die rechtstreeks toe te rekenen zijn aan het tot stand brengen, de productie en de voorbereiding van het actief zodat het kan functioneren op de wijze zoals door het management bedoeld.

Tot en met 2014 worden afschrijvingen ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode vanaf het jaar van aanschaf en dit over de verwachte gebruiksduur van ieder onderdeel van een materieel vast actief.

Vanaf 2015 zijn de DNB's onderworpen aan de vennootschapsbelasting en worden de afschrijvingen, conform de fiscale regels, pro rata temporis berekend tijdens het jaar waarin het actief in gebruik genomen wordt. Dit betekent dat het afschrijven start vanaf de maand na de maand van indienstneming.

Een andere afschrijvingsmethode wordt slechts gebruikt indien deze het verwachte verbruikspatroon van de toekomstige economische voordelen van het actief beter weerspiegelt.

Immateriële activa worden niet geherwaardeerd.

Indien de boekwaarde van een immaterieel actief groter is dan de realiseerbare waarde, dan wordt de boekwaarde verlaagd om de bijzondere waardevermindering te weerspiegelen.

De afschrijvingspercentages op basis van de geschatte gebruiksduur zijn als volgt:

Software	20,00 %
Kosten voor slimme projecten, clearing house en warmtenetten	20,00 %

d) Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden geboekt aan historische kostprijs verminderd met de tussenkomst van derden, de gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen. De historische kostprijs omvat de initiële aankoopprijs vermeerderd met andere directe aanschaffingskosten.

De kostprijs van zelf-vervaardigde activa omvat materiaalkosten, directe arbeidskosten en een redelijk deel van de indirecte productiekosten. Deze indirecte productiekosten omvatten het gedeelte van de algemene administratie- en exploitatiekosten die niet rechtstreeks kunnen aangerekend worden op geïdentificeerde investeringsuitgaven. Deze kosten (voor het grootste gedeelte personeelskosten) worden onder de vorm van toeslagen aan de kostprijs van de investeringswerken toegevoegd volgens het systeem van interne doorrekening.

Wanneer materiële vaste activa bestaan uit onderdelen met een ongelijke gebruiksduur, kunnen deze als afzonderlijke posten onder de materiële vaste activa worden opgenomen.

De Groep neemt de kostprijs op van een uitbreiding of vervangingsonderdeel van dat materieel vast actief wanneer die kosten worden gemaakt, en indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot het actief aan de Groep zouden toekomen en indien de kostprijs van het actief betrouwbaar kon worden bepaald. Alle overige kosten worden als een uitgave opgenomen in de winst- en verliesrekening van zodra ze worden gemaakt.

Vanaf 2015 worden netwerken in uitvoering geactiveerd onder de rubriek Activa in aanbouw. De investeringen opgenomen in deze rubriek worden niet afgeschreven.

Tot en met 2014 worden afschrijvingen ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode vanaf het jaar van aanschaf en dit over de verwachte gebruiksduur van ieder onderdeel van een materieel vast actief.

Vanaf 2015 zijn de DNB's onderworpen aan de vennootschapsbelasting en worden de afschrijvingen, in overeenkomst met de fiscale regels, pro rata temporis berekend tijdens het jaar waarin het actief in gebruik genomen wordt. Dit betekent dat het afschrijven start vanaf de maand na de maand van indienstneming.

De terreinen worden niet afgeschreven. De afschrijvingspercentages op basis van de gemiddelde levensduur zijn als volgt

Constructie en administratieve gebouwen*	2,00 %
Netten en leidingen	2,00 %
Overige distributie-installaties	3,00 %

Technische installaties gebouwen*	4,00 %
Herbruikte uitrusting cabines	6,67 %
Glasvezel	10,00 %
Elektronische meetapparatuur	10,00 %
Meubilair en uitrustingen	10,00 %
Inrichtingskosten gebouwen*	10,00 %
Inrichtingskosten gehuurde gebouwen*	11,12 %
Wagenpark en rollend materieel	20,00 %
Elektronica administratieve gebouwen*	20,00 %
Informatica hardware	33,33 %
Proeftuin EVA (Elektrische Voertuigen in Actie)	50,00 %

*De met een asterisk aangeduide afschrijvingspercentages werden vanaf boekjaar 2014 gebruikt voor de nieuw verworven investeringen.

In de openingsbalans van 1 januari 2007 werd de Belgische GAAP boekwaarde van de materiële vaste activa van de DNB's, zoals aanvaard door de CREG, weerhouden als startwaarde voor de IFRS.

Herstellings- en instandhoudingskosten die de toekomstige economische voordelen niet vergroten, worden als lasten in de winst- en verliesrekening genomen.

De opname van kosten in de boekwaarde van een materieel vast actief wordt beëindigd wanneer het actief op de locatie is en zich in de staat bevindt die noodzakelijk is om te kunnen functioneren op de door het management beoogde wijze.

Meer- en minderwaarde op verkopen

Netto winsten en verliezen gerealiseerd op de verkoop van materiële vaste activa worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Ze worden opgenomen, wanneer de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom worden overgedragen aan de koper, het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie naar de onderneming zullen vloeien, de reeds gemaakte of nog te maken kosten met betrekking tot de transactie op betrouwbare wijze gewaardeerd kunnen worden en er geen feitelijke zeggenschap meer is over de materiële vaste activa.

Leasing

Leasing van activa waarbij de voordelen en de risico's substantieel bij de leasinggever blijven, worden beschouwd als operationele leasing.

Betalingen van operationele leasing worden op tijdevenredige basis ten laste van de winst- en verliesrekening opgenomen gedurende de leaseperiode, tenzij een andere systematische wijze van toerekening meer representatief is voor het tijdspatroon van de voordelen die de gebruiker geniet.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de immateriële activa en materiële vaste activa van de Groep wordt op elke balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig is. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, dient de realiseerbare waarde van het actief te worden geschat.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden direct opgenomen in de winst- en verliesrekening.

e) Beleggingen

Elk type belegging wordt geboekt op de transactiedatum.

Beleggingen in eigen-vermogensinstrumenten omvatten deelnemingen in ondernemingen waarin de Groep noch zeggenschap noch een belangrijke invloed heeft. Dit is het geval bij ondernemingen waarin de Groep minder dan 20% van de stemrechten bezit. Deze beleggingen worden geklasseerd als voor verkoop beschikbare financiële activa, en worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, tenzij deze niet op een betrouwbare wijze kan bepaald worden. In dat geval worden ze geboekt aan aanschaffingswaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde.

f) Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde die wordt bepaald aan de hand van de methode van het voortschrijdend gewogen gemiddelde.

Een waardevermindering wordt toegepast op voorraadartikelen die, gezien hun verouderde staat, niet meer voor exploitatie bruikbaar zijn of waarvan de geraamde verkoopwaarde lager ligt dan de boekwaarde. Indien voorraadartikelen meer dan één jaar niet gebruikt worden, wordt een waardevermindering van 100,00% toegepast.

Die afschrijvingen worden opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

g) Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden uitgedrukt aan hun geamortiseerde kostprijs.

Waardeverminderingen worden geboekt indien er onzekerheid bestaat over de inbaarheid van de vordering en na vergelijking met de realisatiewaarde.

In het geval van een faillissement of gerechtelijke reorganisatie wordt de vordering onmiddellijk afgeschreven en de belasting over de toegevoegde waarde teruggevorderd, dit op basis van een via de curator bekomen attest of bij publicatie van de afsluiting van het faillissement in de bijlage van het Belgisch Staatsblad.

In het kader van de volledige vrijmaking van de energiemarkt in Vlaanderen per 1 juli 2003 werd voor alle nog openstaande vorderingen per 31 december 2003, ouder dan 6 maanden, een provisie voor oninbaarheid aangelegd. Deze bijkomende provisie wordt verder teruggenomen in functie van de realisatie van ontvangsten op deze vorderingen of aangewend bij definitieve afschrijving ervan.

Vorderingen met betrekking tot uitgevoerde werken en geleverde prestaties, met uitzondering van enerzijds de schadegevallen die in behandeling zijn bij de juridische dienst en anderzijds de vorderingen op aangesloten gemeenten welke meer dan 6 maanden vervallen zijn, worden als dubieus beschouwd. Hiervoor wordt een waardevermindering ten belope van 100,00 % (exclusief btw) aangelegd.

Voor de vorderingen ingevolge energieleveringen door de distributienetbeheerder wordt jaarlijks een provisie voor oninbare vorderingen berekend en aangelegd op basis van de gemiddelde inningsgraad die resulteert uit de statistische gegevens inzake het betalingsverkeer die opgetekend werden sinds de vrijmaking van de energiemarkt voor de voornaamste klantencategorieën.

Vorderingen worden definitief ten laste genomen (afgeboekt) met aanwending van de hiervoor reeds eerder aangelegde provisie voor oninbaarheid van zodra op basis van attesten, aangeleverd door deurwaarders, advocaten of incassokantoren kan worden aangetoond dat er geen recupereerbaarheid meer mogelijk is.

Ook wanneer kan worden aangetoond dat de opbrengsten verbonden aan een mogelijke recuperatie niet opwegen (m.a.w. niet economisch verantwoord zijn) tegen de te maken kosten voor recuperatie wordt een vordering definitief afgeboekt met aanwending van mogelijk reeds eerder aangelegde provisies.

h) Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten contanten, direct opvraagbare tegoeden bij kredietinstellingen en andere kortlopende, uiterst liquide beleggingen (maximale looptijd van drie maanden) die onmiddellijk kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ze worden gewaardeerd aan nominale waarde die overeenstemt met de reële waarde. In het kasstroomoverzicht worden deze middelen gepresenteerd als geldmiddelen en kasequivalenten.

i) Aandelenkapitaal

Tot begin 2015 is het aandelenkapitaal vertegenwoordigd door winstbewijzen C, aandelen A, C, D zonder nominale waarde en aandelen F en de aandelen/winstbewijzen E" en E. Samen met de aandelen/winstbewijzen C geven ze recht op een dividend.

De aandelen A, C, D en F hebben stemrecht; de winstbewijzen C, de aandelen/winstbewijzen E" en E hebben geen stemrecht.

In overeenstemming met de statuten werd na het aanleggen van de noodzakelijke reserves en na vergoeding van de aandelen F en de aandelen/winstbewijzen E" en E het winstsaldo evenredig toegekend aan de aandelen A of C en winstbewijzen C.

Gedurende 2015 werden de aandelen F en aandelen/winstbewijzen E" en E omgezet naar aandelen A.

De aandelen A en C en de winstbewijzen C hebben recht op een dividend.

De aandelen A en C hebben stemrecht, de winstbewijzen C hebben geen stemrecht.

Dividenden worden als een verplichting opgenomen in de periode waarin ze worden goedgekeurd.

Indien er resultaatselementen geboekt worden die uitsluitend een gevolg zijn van elementen die hun oorsprong vinden in de captieve periode (d.w.z. vóór 1 juli 2003) en die een impact zouden hebben gehad op het resultaat van de desbetreffende periode, dan wordt dit gedeelte van het resultaat aan de deelnemers toegekend volgens de modaliteiten die van toepassing waren met betrekking tot de verdeling van de saldowinst gerealiseerd in het jaar voorafgaand aan de eerste effecten van de liberalisering.

j) Leningen

Opgenomen rentedragende leningen worden initieel verwerkt tegen reële waarde verminderd met toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden rentedragende leningen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij een verschil tussen de kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de leningen.

k) Personeelsbeloningen

Pensioenregelingen en andere vergoedingen toegekend na uitdiensttreding

De bijdragen voor toegezegde-bijdragenregelingen worden ten laste van het resultaat opgenomen op het moment dat ze verschuldigd zijn alsook eventuele tekorten ten opzichte van het minimum gegarandeerd rendement. Deze pensioenplannen zijn onderworpen aan de Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (W.A.P.). Volgens het artikel 24 van de W.A.P. moet de Groep een gemiddeld minimum gegarandeerd rendement verzekeren (zie toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen') van 3,75% op de bijdragen van de werknemer en 3,25% op de bijdragen van de werkgever.

Vanaf 2016 zal n.a.v. een wetswijziging de rendementsgarantie aangepast worden (zie toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen').

De waardering van deze fondsen gebeurt aan intrinsieke waarde. Elk individueel verschil tussen de wiskundige reserve en het gegarandeerd minimum wordt opgenomen als een schuld in de financiële staten.

De verplichtingen van de Groep betreffende de toegezegd-pensioenregelingen en de kosten die eruit voortvloeien, worden gewaardeerd op basis van de "Projected Unit Credit"-methode. Het in de balans opgenomen bedrag vertegenwoordigt het verschil van de contante waarde van de omschreven pensioenverplichtingen (Defined Benefit Obligation) en de reële waarde van fondsbeleggingen.

Herwaardering omvat actuariële winst en verlies en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief interest) die direct worden opgenomen in de balans en als winst of last in de periode waarin ze zich voordoen. Ze worden opgenomen in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten, die niet kunnen worden verplaatst naar de winst- en verliesrekening.

Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden opgenomen in de winst- en verliesrekening gedurende de periode waarin de wijziging van het pensioenplan plaatsvond.

Netto rentekosten worden berekend op de netto personeelsverplichtingen door toepassing van de disconteringsvoet bij het begin van de periode.

Het bedrag in de winst- en verliesrekening bestaat uit de pensioenkosten (de aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten, pensioenkosten van verstreken diensttijd, actuariële winst of verlies op andere langetermijnpersoneelsbeloningen alsook eventuele inperkingen en afwikkelingen), de netto rentekosten en de herwaardering.

De Groep rapporteert de eerste twee kosten in de winst- en verliesrekening op de lijn Personeelsbeloningen en Andere financiële resultaten.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen bevatten de afscheid- en jubileumpremies.

Deze voordelen worden op dezelfde wijze behandeld als pensioenregelingen doch de actuariële winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Alle personeelsbeloningen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkend actuaaris.

l) Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (Linear Constant Maturity Swap – LCMS; Interest Rate Swaps - IRS en andere) om de renterisico's af te dekken die voortvloeien uit haar financieringsactiviteit. De afgeleide financiële instrumenten worden bij een eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. De winst of het verlies uit fluctuaties van de reële waarde wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. De reële waarde van de renteswaps is het geschatte bedrag dat de Groep zou ontvangen of betalen om de swap op balansdatum te beëindigen, waarbij rekening is gehouden met de actuele rente, de waarde van de optie en de kredietwaardigheid van de tegenpartij van de swap.

De Groep past geen hedge accounting toe.

m) Voorzieningen, andere

Voorzieningen worden op de balans aangelegd wanneer de Groep een bestaande (in rechte afdwingbare of feitelijke) verplichting heeft ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden, en het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen vereist is om de verplichting af te wikkelen en het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Het bedrag opgenomen als voorziening is de beste schatting op balansdatum van de uitgave nodig om aan de bestaande verplichting te voldoen, eventueel verdisconteerd indien de tijdswaarde van het geld relevant is.

n) Handels- en overige schulden

Handels- en overige schulden worden gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs.

o) Belastingen

Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen worden netto voorgesteld enkel en alleen indien de entiteit een in rechte afdwingbaar recht heeft opgenomen om de opgenomen bedragen te salderen en voornemens is om de verplichting op netto basis af te wikkelen of om de vordering te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen geven de aftrekbare of belastbare tijdelijke verschillen aan tussen de boekwaarden en de fiscale waarden.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingvoeten die naar verwachting van toepassing zullen zijn in de periode waarin de vordering zal worden gerealiseerd of aan de verplichting zal worden voldaan, als deze belastingvoeten aangenomen of quasi aangenomen zijn op balansdatum.

De uitgestelde belastingvorderingen worden geboekt indien het waarschijnlijk is dat belastbare winsten zullen worden behaald waarmee de uitgestelde belastingvorderingen zullen kunnen worden verrekend.

2.5. Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2015

De volgende standaarden en interpretaties zijn van toepassing voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2015. Zoals vereist worden deze hieronder gedetailleerd.

- Verbeteringen aan IFRS (2011-2013), toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2015
- IFRIC 21 – *Heffingen*, toepasbaar voor boekjaren beginnend vanaf 17 juni 2014

2.6. Gebruik van ramingen en veronderstellingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management beoordelingen, inschattingen en veronderstellingen maakt die een invloed kunnen hebben op de gerapporteerde cijfers, zowel in de balans als de winst- en verliesrekening. De inschattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De hieruit voortvloeiende resultaten dienen als basis voor het nemen van beslissingen over boekwaarden van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze blijken uit andere bronnen. De uiteindelijke resultaten kunnen afwijken van de gemaakte inschattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien. Herzieningen van boekhoudkundige inschattingen worden opgenomen in de periode waarin de herziening plaatsvindt in zover de herziening enkel die periode betreft, of in de periode van de herziening en toekomstige periodes indien de herziening zowel huidige als toekomstige periodes betreft.

Toegezegd-pensioenregelingen en andere langetermijnpersoneelsbeloningen

De kosten van de toegezegd-pensioenregelingen en andere langetermijnpersoneelsbeloningen en de contante waarde van de pensioenverplichting worden bepaald door actuariële berekeningen. Hiervoor worden verschillende veronderstellingen gebruikt die van de werkelijke ontwikkelingen in de toekomst kunnen afwijken.

Als gevolg van de complexiteit van de actuariële berekeningen en het langetermijnkarakter van de verplichtingen zijn de personeelsverplichtingen zeer onderhevig aan veranderingen in de veronderstellingen.

De belangrijkste actuariële veronderstellingen en een sensitiviteitsanalyse worden opgenomen in de toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen'.

Afgeleide financiële instrumenten

Informatie over belangrijke punten van schattingonzekerheden en kritische oordelen met betrekking tot de opname van de afgeleide financiële instrumenten is verwerkt in de toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'.

2.7. Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn

De volgende standaarden en interpretaties werden gepubliceerd, maar waren nog niet van toepassing voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2015.

- IFRS 9 *Financiële Instrumenten* en de daaropvolgende aanpassingen, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018 maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie
Deze standaard werd uitgevaardigd in het kader van een breder project ter vervanging van IAS 39. IFRS 9 behoudt maar vereenvoudigt het gemengde waarderingsmodel en stelde twee primaire waarderingsklassen voorop voor financiële activa: afgeschreven kost en reële waarde.
- Aanpassingen van IFRS 10, IFRS 12 en IAS 28 *Investeringsentiteiten*: toepassing van de consolidatie uitzondering, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016 maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie
- Aanpassing van IFRS 10 en IAS 28 *Verkoop of inbreng van activa tussen investeerder en de geassocieerde deelneming of joint venture*, toepasbaar voor boekjaren van 1 januari 2016 maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie
- Aanpassing van IFRS 11 *Gezamenlijke overeenkomsten – Verwerking van overnames van deelnemingen in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten*, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016
- IFRS 14 *Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering*, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016 maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie
IFRS 14 is een optioneel toe te passen standaard waardoor een entiteit, waarvan de activiteiten onderworpen zijn aan tariefregulering, de meeste van haar bestaande grondslagen voor financiële verslaggeving kan blijven toepassen voor de saldi van de gereguleerde balansen bij de eerste toepassing van IFRS. Entiteiten die IFRS 14 toepassen moeten de gereguleerde balansen als afzonderlijke posten opnemen in de balans en de bewegingen van deze rekeningen als afzonderlijke posten in de winst- en verliesrekeningen en het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten. De standaard schrijft voor dat informatie dient opgenomen te worden in de jaarrekening over de aard en de risico's verbonden aan de tariefregulering evenals de gevolgen hiervan.
- IFRS 15 *Opbrengsten uit contracten met klanten*, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018 maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie
IFRS 15 stelt een nieuw model voor van vijf stappen die gelden voor opbrengsten uit contracten met klanten. Onder IFRS 15 worden opbrengsten opgenomen voor een bedrag dat de vergoeding vertegenwoordigt waarop een entiteit denkt gerechtigd te zijn in ruil voor de levering van goederen of diensten aan een klant. De beginselen in IFRS 15 bieden een meer gestructureerde aanpak voor de opname en de waardering van opbrengsten.
- Aanpassingen van IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* – initiatief omtrent de toelichtingen, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016 maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie
- Aanpassing van IAS 16 en IAS 38 *Materiële en immateriële vaste activa – Verduidelijking van aanvaardbare afschrijvingsmethodes*, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016

- Aanpassing van IAS 16 en IAS 41 Materiële vaste activa en biologische activa – Dragende planten, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016
- Aanpassing van IAS 19 Personeelsbeloningen – Werknemersbijdragen, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 februari 2015
- Aanpassing van IAS 27 Enkelvoudige jaarrekening - Equity methode, toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016 maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie
- Aanpassingen aan IFRS (2010-2012), toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 februari 2015
- Aanpassingen aan IFRS (2012-2014), toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016

De Groep zal de nieuwe standaarden en interpretaties die van toepassing zijn op haar rekeningen volgen zodra ze van kracht worden. De Groep koos ervoor om deze standaarden en interpretaties niet vroegtijdig toe te passen.

De toepassing van deze standaarden, interpretaties en wijzigingen aan gepubliceerde standaarden en hun impact op de resultaten van de Groep worden verder onderzocht.

3. Bedrijfsopbrengsten

Opbrengsten

(In duizenden EUR)	2015	2014
Distributie- en transportnetvergoeding	2.182.494	2.014.244
Verkopen energie	72.579	68.963
Facturatie werken derden	60.645	59.665
Andere verkopen	0	5.775
Totaal	2.315.718	2.148.647

De Groep behaalde het gros van haar opbrengsten uit de vergoeding voor het transport van elektriciteit en gas via haar **distributienetten**. Deze opbrengsten moeten samen met de regulatoire overdrachten en saldi worden geëvalueerd. De stijging van deze distributie- en transportnetvergoeding is het gevolg van de nieuwe tariefmethodologie van de VREG die werd toegepast vanaf 1 januari 2015 en de bijkomende aanpassingen aan de tarieven gedurende het jaar (zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving').

De **verkopen energie** zijn voornamelijk de leveringen van energie aan personen die wegens betaalmoeilijkheden geen leverancier van energie vinden op de markt.

De facturatie **werken derden** omvat de werken uitgevoerd door Eandis (eventueel in synergie met andere nutsbedrijven) voor rekening van klanten.

De **andere verkopen** omvatten voornamelijk opbrengsten uit doorgerekende kosten voor studies, warmtekrachtkoppelingen en andere. Deze rubriek wordt vanaf 2015 opgenomen in 'Andere opbrengsten – Diverse recuperaties' en bedraagt 5.097 k euro.

Andere bedrijfsopbrengsten

(In duizenden EUR)	2015	2014
Diverse recuperaties	44.170	72.433
Andere	14.946	13.619
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	59.116	86.052
Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden	302.928	546.308

De **diverse recuperaties** hebben betrekking op vergoedingen aangerekend voor exploitatiewerkzaamheden bij klanten, recuperatie van kosten voor aanbevolen acties voor rationeel energieverbruik (REG) en terugbetalingen van algemene onkosten door aannemers, verzekeringen en andere instanties. In 2015 werd een bedrag van 1.537 k euro via het aardgasfonds ontvangen (2014: 46.330 k euro).

De **andere** operationele opbrengsten omvatten voornamelijk vergoedingen voor schadegevallen en exploitatie, meerwaarde op handelsvorderingen (207 k euro in 2015 en 224 k euro in 2014) alsook meerwaarde op realisatie van materiële vaste activa (2.189 k euro in 2015 en 986 k euro in 2014).

Alle kosten met betrekking tot distributienetactiviteiten werden als bedrijfskost geregistreerd. Periodiek werd een afrekening gemaakt en werden bepaalde kosten m.b.t. investeringen geactiveerd via de rubriek **geactiveerde kosten**. Bijgevolg kan deze opbrengst niet beschouwd worden als een exploitatieopbrengst.

De daling van deze post gedurende 2015 is het gevolg van de aanpassingen in het boekhoudsysteem waardoor er voor welbepaalde kosten (betreft voornamelijk diensten en diverse goederen) een rechtstreekse toewijzing (netting) kan gebeuren naar hun oorsprong. Het restant dat niet rechtstreeks kan toegewezen worden, is hierdoor gedaald en wordt nog via de procedure opgenomen als een geactiveerd, intern uitgevoerd werk.

Deze rubriek bevat eveneens de opbrengst in het kader van tussenkomsten ontvangen van klanten (103.275 k euro voor 2015 en 103.478 k euro voor 2014) die eveneens in mindering als een geactiveerde kost worden opgenomen (-103.275 k euro voor 2015 en -103.478 k euro voor 2014).

4. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

(In duizenden EUR)	2015	2014
Transportnetkosten	455.715	440.576
Aankopen energie	30.030	28.833
Aankopen handelsgoederen	79.785	102.425
Aankopen netverliezen	16.859	34.306
Groenestroomcertificaten	443.594	400.781
Totaal	1.025.983	1.006.921

De **transportnetkosten** bevatten de transportnetkosten voor elektriciteit die doorgerekend worden en de federale bijdrage waarvoor een bedrag van € 61,2 miljoen in 2015 en € 59,5 miljoen in 2014 werd opgenomen. Die bijdrage dient als financiering van bepaalde openbare dienstverplichtingen, van verplichtingen voor denuclearisering, van de reductie van de emissie van broeikasgassen (Kyoto) en van de kosten verbonden aan de regulering van en de controle op de energiemarkt. De DNB's rekenen deze kosten door via de tarieven aan de eindafnemers, zijnde de leveranciers via het cascademechanisme (zie Toelichting 'Bedrijfsopbrengsten').

De Groep heeft de verplichting om **groenestroom- en warmtekrachtcertificaten** die haar worden aangeboden, op te kopen aan een bepaalde prijs. Deze certificaten kunnen verkocht worden op een actieve markt. De waarde van de verkochte certificaten ligt lager dan de aankoopprijs. De kost die hierdoor ontstaat, werd opgenomen onder de rubriek 'Groenestroom – en warmtekrachtcertificaten' evenals de kost naar aanleiding van de waardering aan marktprijs en kosten in verband met solidarisering (zie toelichting 'Handels- en overige vorderingen').

5. Diensten en diverse goederen

(In duizenden EUR)	2015	2014
Aannemerskosten voor aanleg en onderhoud netten	71.120	240.895
Directe aankopen voor exploitatie	30.113	34.839
Vergoedingen waaronder gebruik installaties en retributie	45.117	35.482
Advertentie, informatie, documentatie, receptie e.d.	9.320	12.604
Premies voor rationeel energiegebruik (REG)	72.820	54.318
Tussenkost 100 kWh gratis	150.214	100.962
Contracten en beheerskosten	1.582	7.395
Consultancy en andere prestaties	56.394	94.883
Andere	51.373	54.445
Totaal	488.053	635.823

De diensten en diverse goederen dalen met 147.770 k euro tegenover 2014.

Deze daling is voornamelijk het gevolg van de daling van de aannemerskosten (169.775 k euro) als gevolg van de aanpassingen in het boekhoudsysteem waardoor er voor deze kosten een rechtstreekse toewijzing (netting) kan gebeuren.

Anderzijds is er een stijging voor de premies voor rationeel energiegebruik (18.502 k euro) en de tussenkost voor 100 kWh gratis (49.252 k euro). Deze maatregel neemt een einde in 2015 en hierdoor werden alle nog te ontvangen voorschotten in 2015 opgenomen (zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving').

De rubriek 'Andere' bevat kosten voor huur, communicatie, vervoer, verzekering en dergelijke.

6. Personeelsbeloningen

(In duizenden EUR)	2015	2014
Bezoldigingen	258.746	262.230
Sociale zekerheidsbijdragen	71.752	72.642
Lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen	21.666	32.210
Andere personeelskosten	16.308	16.261
Totaal	368.472	383.343

De personeelskosten bedragen 368.472 k euro in 2015, een daling met 14.871 k euro ten opzichte van 2014 als gevolg van voornamelijk een daling van de lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen.

Het gemiddeld aantal personeelsleden bedroeg 4.480 in 2015 en 4.645 personen in 2014.

7. Afschrijvingen en waardeverminderingen (op vaste en vlottende activa), wijziging in voorzieningen

(In duizenden EUR)	2015	2014
Afschrijvingen immateriële activa	44.264	45.598
Afschrijvingen materiële vaste activa	292.841	287.550
Totaal afschrijvingen	337.105	333.148
Waardeverminderingen op handelsvorderingen	-1.383	-13.670
Wijziging in voorzieningen	-2.450	-4.257
Totaal	333.272	315.221

De totale **afschrijvingen** bedragen 337.105 k euro op eind 2015, een stijging met 3.957 k euro als gevolg van de stijging van de afschrijvingen op de materiële activa.

Vanaf 2015 zijn de distributienetbeheerders onderworpen aan de vennootschapsbelasting waardoor de afschrijvingen voortaan, in overeenkomst met de Belgische fiscale regel, “pro rata temporis” berekend worden tijdens het jaar waarin een actief in gebruik wordt genomen.

Eveneens worden netwerken in uitvoering m.b.t. materiële vaste activa in de rubriek “Activa in aanbouw” opgenomen en niet afgeschreven.

Beide maatregelen hebben een gunstig effect op het totaal bedrag van de afschrijvingen: de lagere afschrijvingen voor de immateriële activa bedragen 5.188 k euro en het impact op de afschrijvingen van de materiële vaste activa bedraagt 9.233 k euro.

De **waardeverminderingen** op handelsvorderingen betroffen in 2014 voornamelijk terugnames van aangelegde provisies voor dubieuze en achterstallige vorderingen (zie toelichting ‘Financiële instrumenten: risico’s en reële waarde – kredietrisico’).

Vanaf 2015 houdt de provisie voor dubieuze debiteuren rekening met de principes van de Belgische fiscaliteit waardoor een afwaardering op basis van de statistische inningsgraad gebeurt. De impact hiervan op de waardeverminderingen vorderingen voor energieleveringen (sociale leveranciers) betekent een hogere kost van 2.885 k euro.

De terugname van de **voorzieningen** voor risico’s en lasten betrof voornamelijk de voorziening voor saneringskosten en bedroeg 2.192 k euro voor 2015 en 4.258 k euro voor 2014 (zie toelichting ‘Voorzieningen, andere’). De daling van de voorzieningen was te wijten aan de aanwendungen (saneringen en verkoop terreinen) en specifieke elementen waardoor de raming van de saneringskosten kon verminderd worden.

8. Overige operationele bedrijfskosten

(In duizenden EUR)	2015	2014
Verlies op de verkoop/buitengebruikstelling van materiële vaste activa	42.506	33.267
Minderwaarde realisatie handelsvorderingen	11.897	24.419
Andere	1.485	2.726
Totaal	55.888	60.412

9. Regulatorische saldi en overdrachten

De Groep rapporteert de toevoegingen, recuperaties en regularisaties van overdrachten in deze afzonderlijke rubriek onder de 'Bedrijfskosten' sinds 2011, waar deze voorheen werden opgenomen in de rubriek 'Opbrengsten'.

De Groep is van mening dat het saldo tussen de werkelijke kosten/opbrengsten en de gebudgetteerde kosten/opbrengsten geen deel uitmaakt van de opbrengsten, aangezien de recuperatie via de tarieven in een latere periode zal gebeuren.

De regulatorische saldi en overdrachten zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	2015	2014
Toevoeging regulatorische overdrachten		-101.9950
Recuperatie regulatorische overdrachten	53.726	
Toevoeging regulatorische saldi	-259.705	
Totaal	-205.979	-101.995

De opbrengsten in de rubrieken 'Toevoeging en recuperatie overdrachten' hebben betrekking op de toegestane bijkomende omzetboekings met betrekking tot het wegwerken van het verschil tussen de werkelijke kosten/opbrengsten en de gebudgetteerde kosten/opbrengsten zoals goedgekeurd door de regulator. Het op deze wijze bijgeboekte resultaat zal gerecupereerd worden via de tarieven van volgende jaren (Zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving').

De toevoegingen van 2015 betreffen de **regulatorische saldi** en bestaan uit 218.001 k euro afkomstig van exogene kosten die kunnen doorgerekend worden in de toekomstige tarieven en 41.704 k euro van niet-exogene kosten (volumeverschillen).

10. Financiële resultaten

(In duizenden EUR)	2015	2014
Rentebaten banken	104	1.697
Rentebaten derivaten	24.125	0
Rentebaten andere	2.782	3.160
Financiële baten	27.011	4.857
Rentelasten uit lange termijn financieringen	-200.922	-193.092
Rentelasten uit korte termijn financieringen	-2.362	-1.678
Rentelasten derivaten	0	-48.380
Andere financiële lasten	-8.590	-14.687
Financiële lasten	-211.874	-257.837

De **financiële baten** stijgen met 24.125 k euro als gevolg van de reële waarde aanpassing van de afgeleide financiële instrumenten waarvoor een verlies werd genomen in 2014 (zie Financiële lasten).

De andere financiële baten bevatten voornamelijk interesten van beleggingen, ontvangen financiële kortingen van leveranciers en de compensatie voor de afschrijvingen in het kader van ontvangen kapitaalsubsidies in 2014.

De **rentelasten uit lange en korte termijn financieringen** stijgen met 8.514 k euro in vergelijking met 2014.

De andere financiële lasten dalen met 6.097 k euro ten opzichte van 2014 voornamelijk door de lagere rentekosten op toegezegd-pensioenverplichtingen. Deze rubriek bevat eveneens de kosten van schulden en de diverse bankkosten.

11. Belastingen op het resultaat

(In duizenden EUR)	2015	2014
Belastingen op resultaat boekjaar	-122.605	-5.796
Belastingen op vorige boekjaren	-15	19
Belastingvermeerdering	-739	0
Uitgestelde belastingopbrengst (kost)	-19.408	194.514
Totale belastingopbrengst (kost)	-142.767	188.737

(In duizenden EUR)	2015	2014
Winst voor belasting	336.708	228.301
Theoretische belastingsvoet (1)	114.447	77.600
Specifiek belastingsregime DNB's (2)	0	-76.185
	114.447	1.415
Effect van niet-afrekbare kosten	19.871	6.905
Effect van afrekbare kosten	-11.713	-4.138
Rechtspersonenbelasting DNB's op dividend voor Privé-vennoot/Deelnemer	0	1.614
Belasting op resultaat boekjaar	122.605	5.796

(1) Aan het wettelijk Belgisch belastingtarief van 33,99%

(2) Tot eind 2014 zijn de DNB's enkel belastbaar op het bedrag toegekend als dividend aan de Privé-vennoot/Deelnemer voor de activiteit gas. Deze belasting op de dividenden wordt berekend tegen het tarief van 25,75 %.

Uitgestelde belastingen

Op basis van de Programmawet van 19 december 2014 zijn de DNB's vanaf boekjaar 2015 onderworpen aan de vennootschapsbelasting van 33,99 %. Aangezien deze wet werd bekrachtigd in 2014 moeten vanaf het boekjaar 2014 uitgestelde belastingen worden opgenomen voor de tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van de activa en de passiva en de boekwaarden voor financiële rapporteringsdoeleinden, conform de toepassing van IAS12 Winstbelasting.

De berekening van de uitgestelde belastingen heeft een belangrijk effect op de verschillende bestanddelen van het eigen vermogen van de Groep.

Door de Programmawet van 10 augustus 2015 werd gesteld dat de reeds geboekte voorzieningen voor risico's en kosten als een reeds belaste reserve kunnen beschouwd worden. Hierdoor ontstaat een aanpassing in de berekening van 2015 voor deze post.

De uitgestelde belastingen zijn ontstaan als gevolg van volgende posten en hebben de volgende bewegingen op de balans, de winst- en verliesrekening en het eigen vermogen:

(In duizenden EUR)	2015	2014
Materiële vaste activa	-558.704	-572.457
Afgeleide financiële instrumenten	49.364	57.579
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	170.692	202.889
Voorzieningen gassites	1.617	1.776
Voorzieningen, andere	2.171	-2.311
Uitgestelde belastingvorderingen/(verplichtingen)	-334.860	-312.524

	2015	2015	2014	2014
(In duizenden EUR)	Beweging via resultaat	Beweging via OCI	Beweging via resultaat	Beweging via OCI
Materiële vaste activa		13.753		-572.457
Afgeleide financiële instrumenten	-8.215		57.579	
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	-15.515	-16.682	137.470	65.420
Voorzieningen gassites	-159		1.776	
Voorzieningen, andere	4.482		-2.311	
Uitgestelde belastingopbrengsten/(kosten)	-19.408	-2.929	194.514	-507.038
Netto beweging van het jaar	-22.337		-312.524	

De belangrijkste tijdelijke verschillen betreffen de herwaardering van de materiële vaste activa en de voorzieningen voor personeelsbeloningen. Voor de herwaardering van de materiële vaste activa werd een uitgestelde belastingschuld opgenomen van 558.704 k euro (572.457 k euro in 2014) aangezien, volgens het Belgisch fiscaal recht, deze kost niet aftrekbaar is. Voor de voorzieningen voor personeelsbeloningen zal de kost volgens de Belgische fiscale wetgeving aftrekbaar zijn, waardoor er een uitgestelde belastingvordering ontstaat van 170.692 k euro (202.889 k euro in 2014).

(In duizenden EUR)	2015	2014
Uitgestelde belastingvorderingen	223.843	262.245
Uitgestelde belastingverplichtingen	-556.533	-574.768
Uitgestelde belastingverplichtingen, netto	-334.860	-312.524

De bewegingen van de post uitgestelde belastingverplichtingen zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	2015	2014
Totaal op 1 januari	-312.524	0
Belastingopbrengsten/(kosten) opgenomen in winst-en verliesrekening	-19.408	194.514
Belastingopbrengsten/(kosten) opgenomen in OCI in vorige periodes	-2.929	-507.038
Totaal op 31 december	-334.860	-312.524

12. Immateriële activa

(In duizenden EUR)	Licenties en soort- gelijke rechten	Geactiveer- de ontwik- kelings- kosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2015	19.958	230.527	250.485
Aanschaffingen	333	42.958	43.291
Andere	-15.546	0	-15.546
Aanschaffingswaarde op 31 december 2015	4.745	273.485	278.230
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2015	18.608	125.318	143.926
Afschrijvingen	478	43.786	44.264
Andere	-15.546	0	-15.546
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2015	3.540	169.104	172.644
Netto boekwaarde op 31 december 2015	1.205	104.381	105.586

(in duizenden EUR)	Licenties en soort- gelijke rechten	Geactiveer- de ontwik- kelings- kosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2014	19.470	186.062	205.532
Aanschaffingen	1.310	44.465	45.775
Andere	-822	0	-822
Aanschaffingswaarde op 31 december 2014	19.958	230.527	250.485
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2014	17.879	80.449	98.328
Afschrijvingen	729	44.869	45.598
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2014	18.608	125.318	143.926
Netto boekwaarde op 31 december 2014	1.350	105.209	106.559

De investeringen voor de projecten slimme meters, slimme netten, slimme gebruikers (sinds 2012) en warmtenetten (sinds 2014) worden opgenomen onder de rubriek 'Geactiveerde ontwikkelingskosten'. De aanschaffingen voor het project slimme meters bedroegen 9.097 k euro gedurende 2015 en 14.695 k euro gedurende 2014.

In de winst- en verliesrekening van 2015 en 2014 werden geen kosten van onderzoek en ontwikkeling opgenomen.

Er waren geen immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur.

13. Materiële vaste activa

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige	Activa in aanbouw	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2015	260.992	12.657.106	397.202	19.062	3.738	13.338.100
Aanschaffingen	7.249	213.522	10.554	23	160.880	392.228
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-1.847	-177.776	-52.506	0	0	-232.129
Overboeking van een post naar een ander	4.567	169.025	-170.018	0	-3.574	0
Aanschaffingswaarde op 31 december 2015	270.961	12.861.877	185.232	19.085	161.044	13.498.199
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2015	90.749	5.141.245	343.864	16.618	0	5.592.476
Afschrijvingen	3.948	278.106	8.977	1.810	0	292.841
Verworven van derden	680	2	345	0	0	1.027
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-1.335	-135.142	-52.253	0	0	-188.730
Overboeking van een post naar een ander	412	138.553	-138.965	0	0	0
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2015	94.454	5.422.764	161.968	18.428	0	5.697.614
Netto boekwaarde op 31 december 2015	176.507	7.439.113	23.264	657	161.044	7.800.585

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige	Activa in aanbouw	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2014	242.024	12.385.696	387.783	17.711	0	13.033.214
Aanschaffingen	21.749	426.079	15.158	223	3.738	466.947
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-1.629	-154.693	-5.739	0	0	-162.061
Overboeking van een post naar een ander	-1.152	24	0	1.128	0	0
Aanschaffingswaarde op 31 december 2014	260.992	12.657.106	397.202	19.062	3.738	13.338.100
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2014	74.931	5.001.121	329.382	13.916	0	5.419.350
Afschrijvingen	4.007	261.227	19.703	2.613	0	287.550
Verworven van derden	12.769	61	188	0	0	13.018
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-845	-121.188	-5.409	0	0	-127.442
Overboeking van een post naar een ander	-113	24	0	89	0	0
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2014	90.749	5.141.245	343.864	16.618	0	5.592.476
Netto boekwaarde op 31 december 2014	170.243	7.515.861	53.338	2.444	3.738	7.745.624

De aanschaffingen onder de rubriek 'Installaties, machines en uitrustingen' hebben voornamelijk betrekking op investeringen in elektriciteitsnetten voor midden- en laagspanning voor een waarde van 167.615 k euro in 2015 en 227.963 k euro in 2014 en investeringen in gasleidingen en gasaansluitingen voor 111.582 k euro en 144.751 k euro in 2014.

De verbintenissen voor de verwerving van materiële vaste activa op eind 2015 bedroegen 3.570 k euro en op eind 2014 bedroegen deze 2.767 k euro. Er bestond eveneens een verbintenis tot verkoop van materiële vaste activa voor een bedrag van 500 k euro op eind 2015.

De netto boekwaarde bevat onder andere de door cliënten betaalde tussenkomsten met betrekking tot bepaalde activa (tussenkomsten van derden) en komt overeen met de reële waarde van de netten van de Groep.

Op 31 december 2015 en 2014 bestonden er geen beperkingen op eigendom en op materiële vaste activa die als zekerheid dienen voor verplichtingen.

14. Investerings in geassocieerde deelnemingen

De investeringen in geassocieerde deelnemingen steeg van 5 k euro op eind 2014 naar 11 k euro op eind 2015. Deze investeringen worden aangehouden in Atrias cvba en in Synductis cvba.

Op 9 mei 2011 werd **Atrias cvba** opgericht als een gezamenlijk initiatief van de vijf grootste distributienetbeheerders van België: Eandis, Infrax, Ores, Sibelga en RESA.

Atrias is een centraal clearing house (kruispuntbank) ten behoeve van de DNB's en belast met het ontwikkelen van een Message Implementation Guide (MIG), de ontwikkeling van een clearing house toepassing en het beheer en onderhoud van deze toepassing.

MIG beschrijft hoe de communicatiestroom tussen de verschillende spelers op de energiemarkt dient te gebeuren.

De Groep heeft 25 % van de aandelen genomen. Het bedrag van 5 k euro werd opgenomen als een investering in geassocieerde ondernemingen.

Atrias is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

Hieronder de samengevatte financiële informatie van Atrias op 31 december:

(In duizenden EUR)	2015	2014
Vaste activa	17.592	5.147
Vlottende activa	7.940	7.451
Verplichtingen	25.513	12.579
Eigen vermogen	19	19
Aandeel in eigen vermogen	5	5
Opbrengsten	6.504	5.754
Resultaat over de verslagperiode	0	0
Aandeel in het resultaat	0	0

Op 21 december 2012 werd **Synductis cvba** opgericht met als doel de infrastructuurwerken van verschillende nutsbedrijven in de Vlaamse steden en gemeenten op elkaar af te stemmen en het minderhinderbeleid te stimuleren.

De verschillende nutsbedrijven die participeren zijn: Eandis (distributie van gas en elektriciteit) Farys/TMVW (Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening), IWVA (Intercommunale Waterleidingsmaatschappij van Veurne-Ambacht), IWVB (Intercommunale voor Waterbedeling in Vlaams-Brabant), Proximus (telecommunicatie) en Pidpa (Provinciale Intercommunale Drinkwatermaatschappij der Provincie Antwerpen).

De Groep heeft sinds de toetreding van Proximus, begin 2015, nog 33,28 % van de aandelen. Deze participatie t.w.v. 6 k euro werd vanaf 2015 opgenomen in deze rubriek.

Synductis is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

Hieronder de samengevatte financiële informatie van Synductis op 31 december:

(In duizenden EUR)	2015	2014
Vaste activa	149	181
Vlottende activa	727	1.029
Verplichtingen	857	1.191
Eigen vermogen	19	19
Aandeel in eigen vermogen	6	10
Opbrengsten	1.997	1.834
Resultaat over de verslagperiode	0	0
Aandeel in het resultaat	0	0

De Groep ontvangt haar aandeel van de werkingskosten van Atrias en Synductis.

Aangezien deze ondernemingen eveneens aan kostprijs werken, zijn de resultaten zonder winst of verlies.

De Groep verleent financiering en voorziet in huisvesting (zie toelichting 'Verbonden partijen').

15. Overige beleggingen

(In duizenden EUR)	2015	2014
Bedrijvencentra	919	969
Andere	0	123
Totaal	919	1.092

Deze post daalt van 1.092 k euro op eind 2014 tot 919 k euro op eind 2015 als gevolg van de volgende transacties:

Op 11 november 2014 werd een verkoopovereenkomst getekend waarbij Eandis cvba de aandelen t.w.v. 10 k euro in **KIC InnoEnergy** verkoopt ten laatste op 31 december 2014, maar effectief op 14 februari 2015. De verkoopprijs bedroeg 137 k euro.

Verder werd de vennootschap **IICK** ontbonden (participatie 104 k euro) en werd op 9 december 2015 het **bedrijvencentrum Westhoek** verkocht (participatie 50 k euro).

De ontstane winst uit bovenstaande transacties bedraagt 220 k euro en werd opgenomen in de financiële opbrengsten (zie toelichting 'Financiële resultaten').

Verder werd de participatie van Eandis in **Synductis** t.w.v. 9 k € niet meer opgenomen onder deze post, aangezien het aandeel van de sector 'Telecom' werd overgedragen aan Proximus i.k.v. haar toetreding tot Synductis in januari 2015. Het aandeel van Eandis in Synductis daalde

hierdoor van 50 % tot 33 %. De investering wordt nu opgenomen als een 'Investering in geassocieerde deelnemingen' voor een bedrag van 6 k euro.

De Groep houdt participaties aan in de **bedrijvencentra**:

Sinds 2007 heeft de Groep deze participaties genomen op uitdrukkelijk verzoek van haar toenmalige aandeelhouders.

De bedrijvencentra bevinden zich op het grondgebied van Gaselwest (bedrijvencentra Kortrijk, Roeselare, Vlaamse Ardennen, Waregem), Imewo (bedrijvencentra Brugge, Gent, Meetjesland en Oostende) en Iveka (bedrijvencentrum Kempen).

16. Langetermijnvorderingen, andere

Deze rubriek bestaat bijna uitsluitend uit leningen verstrekt aan gemeentebesturen aan marktconforme voorwaarden ter waarde van 1.155 k euro op einde 2015 en 1.426 k euro op einde 2014.

17. Voorraden

(In duizenden EUR)	2015	2014
Grond- en hulpstoffen	46.081	34.692
Gecumuleerde waardeverminderingen op voorraden	-765	-493
Totaal	45.316	34.199

De netto bedragen van de waardeverminderingen die werden toegevoegd, bedroegen 272 k euro in 2015 en 121 k euro in 2014.

Deze bedragen werden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

18. Handels- en overige vorderingen

(In duizenden EUR)	2015	2014
Handelsvorderingen - bruto	427.015	399.849
Gecumuleerde waardeverminderingen op vorderingen	-75.763	-77.147
Totaal handelsvorderingen - netto	351.252	322.702
Overige vorderingen	643.882	1.364.945
Overige vorderingen - Overdrachten	770.826	575.367
Totaal overige vorderingen	1.414.708	1.940.312
Totaal handels- en overige vorderingen	1.765.960	2.263.014

Het aandeel van de geassocieerde deelneming werd opgenomen in de toelichting 'Verbonden partijen'.

Het detail van de **netto handelsvorderingen** is als volgt:

(In duizenden EUR)	2015	2014
Handelsvorderingen m.b.t. de distributienetvergoedingen		
Openstaande vorderingen	235.425	199.096
Geboekte waardeverminderingen	0	0
Handelsvorderingen - sociale leveranciers		
Openstaande handelsvorderingen	101.429	108.270
Geboekte waardeverminderingen	-62.556	-62.626
Overige handelsvorderingen		
Openstaande handelsvorderingen	51.743	39.609
Werken derden	29.041	17.878
Geboekte waardeverminderingen	-13.207	-14.521
Handelsvorderingen openbare besturen, staat en provincie	4.211	18.327
Andere	5.166	16.669
Totaal handelsvorderingen - netto	351.252	322.702

De handelsvorderingen m.b.t. de distributienetvergoedingen groeien aan met 36.329 k euro tot 235.425 k euro.

De netto handelsvorderingen sociale leveranciers dalen van 45.644 k euro in 2014 tot 38.873 k euro in 2015.

De 'Overige handelsvorderingen' bevatten een bedrag van 566 k euro voor 2015 en 1.124 k euro voor 2014 als dubieuze vorderingen uit de periode vóór de vrijmaking van de energiemarkt alsook

vorderingen met betrekking tot uitgevoerde werken en geleverde prestaties en nog door te rekenen kosten met betrekking tot werken derden.

De handelsvorderingen m.b.t. de distributienetvergoeding zijn betaalbaar binnen de 18 kalenderdagen na verzending van de factuur zoals bepaald in het toegangsreglement.

Het detail van de **Overige vorderingen** is als volgt:

(In duizenden EUR)	2015	2014
Terug te vorderen btw	88	131
Diverse vorderingen gemeenten	93	316
Groenestroom- en warmtekrachtcertificaten	627.085	444.477
Vorderingen opties	3.506	3.541
Andere	13.110	916.480
Overige vorderingen	643.882	1.364.945
Overdrachten DNB-tarief	658.965	452.986
Complement bij de jaarlijkse energieverkopen	57.807	63.467
Solidarisering groenestroomcertificaten	16.993	31.548
Over te dragen kosten	11.249	4.565
Verkregen opbrengsten	25.812	22.801
Overige vorderingen - Overdrachten	770.826	575.367
Totaal Overige vorderingen	1.414.708	1.940.312

De daling van de **Overige vorderingen** met 721.063 k euro tot 643.882 k euro was voornamelijk het gevolg van de rubriek 'Andere' gedeeltelijk gecompenseerd door de toename van de uitstaande vorderingen voor nog niet verkochte groenestroom- en warmtekrachtcertificaten.

De rubriek '**Andere**' bevat in 2014 een bedrag dat Eandis betaalde op 29 december 2014 als exit-vergoeding aan Electrabel N.V., de privé-partner in de DNB's. Deze betaling werd uitgevoerd in naam en voor rekening van de openbare besturen (gemeenten en steden). De nodige fondsen werden door Eandis hiervoor opgenomen via de uitgifte en opname van respectievelijk obligatieleningen en bankleningen (zie toelichting 'Leningen en overige financieringsverplichtingen').

De vereffening van deze vordering met Eandis gebeurde begin 2015.

De post **groenestroom- en wamtekrachtcertificaten** (GSC en WKC) bedraagt 627.085 k euro tegenover 444.477 k euro in 2014. Door de toepassing van het banking principe van de certificaten (vastgelegd in het Energiebesluit) zijnde het tijdelijk immobiliseren van het certificatenoverschot met garantie van het Vlaamse Gewest voor een bepaald aantal certificaten om uiteindelijk te verkopen aan een afgesproken prijs en de blijvende opkoop groeit deze post verder aan. Anderzijds worden deze certificaten op regelmatige tijdstippen voor verkoop aangeboden op de markt in toepassing van het energiedecreet van 8 mei 2009.

Door de toenemende hoeveelheid groenestroomcertificaten werd door de Vlaamse Minister van Energie beslist om in 2016 de voorraad onverkochte certificaten (geleidelijk) weg te werken door de quota van de markt te verhogen en via een verhoogde bijdrage van het energiefonds.

Tijdens 2015 en 2014 werden ieder kwartaal certificaten te koop aangeboden. Er werden in 2015 voor een totaal bedrag van 22.540 k euro (2014: 127.176 k euro) groenestroomcertificaten en 44.022 k euro (2014: 11.034 k euro) warmtekrachtcertificaten verkocht. Het ontstane resultaat (opbrengst) uit de verkoop bedraagt 87 k euro (2014: 10.443 k euro) en werd opgenomen in de kosten 'Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen'.

In 2014 werd de waarde van de niet door banking gegarandeerde groenestroomcertificaten aangepast van 93 euro naar 88 euro per certificaat en van de niet door banking gegarandeerde warmtekrachtcertificaten van 27 euro naar 20 euro per certificaat. De hierdoor ontstane kost van 51.504 k euro werd eveneens opgenomen in de 'Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen'. Voor 2015 werden dezelfde prijzen gehanteerd. De **overdrachten** betreffen de correcties op de omzet die in de volgende jaren in aanmerking komen om opgenomen te worden als recuperatie via het distributienettarief (Zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving – Het afrekeningsmechanisme').

Het **complement bij de jaarlijkse energieverkopen** betreft de raming van de geleverde maar nog niet gefactureerde energie aan de sociale klanten.

Solidarisering groenestroomcertificaten

De kosten van groenestroom verschillen sterk per distributiegebied in Vlaanderen. In het energiedecreet worden de netbeheerders sinds 2010 verplicht tot een onderlinge verrekening van de kosten (zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving'. m.b.t. de opheffing van het plafond).

Aangezien de verrekening zowel een vordering als een verplichting kan zijn, moet deze rubriek samen gelezen worden met de rubriek 'Overige kortlopende schulden' gerapporteerd in de toelichting van de 'Handels- en overige schulden'.

De **over te dragen kosten** en **verkregen opbrengsten** hebben voornamelijk betrekking op nog te regelen bedragen met betrekking tot aankopen energie.

19. Geldmiddelen en kasequivalenten

De liquide middelen omvatten banktegoeden, kasgeld en beleggingen in fondsen die onmiddellijk kunnen omgezet worden in gelden. Op eind 2015 was een bedrag van 3.656 k euro beschikbaar en 8.913 k euro op eind 2014.

Alle middelen zijn uitgedrukt in euro.

20. Eigen vermogen

De diverse componenten van het eigen vermogen en de bewegingen van 1 januari 2014 tot 31 december 2015 werden weergegeven in het 'Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen'.

Het **aandelenkapitaal** bedraagt € 1.278.688.431,18 op eind 2015 en € 2.056.751.688,71 op eind 2014. Het kapitaal is volledig geplaatst en volgestort en het vertegenwoordigde de som van de kapitalen van de DNB's.

Op 29 december 2014 is Electrabel N.V., de privé-partner in de DNB's definitief uitgetreden als deelnemer/vennoot uit de zeven DNB's en werden al haar aandelen overgekocht door de openbare besturen (gemeenten en steden).

Om deze uittreding mogelijk te maken, werd een kapitaalverhoging doorgevoerd door opname uit de reserves t.w.v. 6.076 k euro en uit het overgedragen resultaat t.w.v. 178.242 k euro en aansluitend werd het kapitaal verminderd met 51.981 k euro.

Eandis heeft in naam en voor rekening van de openbare besturen de betaling aan Electrabel N.V. uitgevoerd.

In het kader van de verdere afhandeling van de uittreding van Electrabel, werd op 2 januari 2015 overgegaan tot de kapitaalvermindering in de DNB's van 885.797.564,22 euro.

Op 9 januari 2015 werd door bepaalde gemeenten van de DNB's Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka en Iverlek een kapitaalverhoging onderschreven voor een totaal bedrag van 61.589.310,01 euro. Deze kapitaalverhoging werd georganiseerd met het oog op de optimalisatie van de kapitaal-kostvergoeding (billijke vergoeding) van het eigen vermogen van de vennoten. Het voorstel tot kapitaalverhoging vertegenwoordigde een totaalbedrag van 236,3 miljoen euro waarop slechts gedeeltelijk werd ingetekend.

In het tweede kwartaal van 2015 wordt overgegaan tot een heropenstelling van de intekenperiode van de kapitaalverhoging, tegen dezelfde voorwaarden als de initiële kapitaalverhoging. Er werd in juni 2015 voor een totaal van 29.146.555,36 euro ingetekend.

In april 2015 werd eveneens een intekening in het kapitaal genoteerd t.w.v. 26.998.441,32 euro binnen de DNB Sibelgas.

Tenslotte heeft Sibelgas nog een kapitaalvermindering doorgevoerd op 29 december 2015 voor 10.000.000,00 euro om de kapitaalverhouding in evenwicht te brengen met de andere DNB's. Het bedrag werd als een schuld opgenomen in de toelichting 'Handels- en overige schulden'.

Samenvattend geeft de onderstaande tabel de bewegingen in het kapitaal weer gedurende 2015.

Datum	Transactie	Totaal (In duizenden EUR)
31 december 2014		2.056.752
2 januari 2015	Kapitaalvermindering	-885.798
9 januari 2015	Kapitaalverhoging	61.589
1 april 2015	Kapitaalverhoging	26.998
29 juni 2015	Kapitaalverhoging	29.147
29 december 2015	Kapitaalvermindering	-10.000
31 december 2015		1.278.688

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aandelen en winstbewijzen per soort in het kapitaal van iedere DNB op einde 2015.

DNB	Aandelen A en C		Winstbewijzen C		Totaal	
	Aantal	Kapitaal (In €)	Aantal	Kapitaal (In €)	Aantal	Kapitaal (In €)
Gaselwest	23.516.814	272.550.409,97	119	0,00	23.516.933	272.550.409,97
IMEA	13.397.899	126.070.700,07	12	0,00	13.397.911	126.070.700,07
Imewo	21.661.488	257.867.873,74	87	0,00	21.661.575	257.867.873,74
Intergem	11.178.550	97.961.020,49	48	0,00	11.178.598	97.961.020,49
Iveka	18.442.017	199.230.489,93	93	0,00	18.442.110	199.230.489,93
Iverlek	29.444.704	254.083.895,51	103	0,00	29.444.807	254.083.895,51
Sibelgas(1)(2)	3.264.382	70.924.041,47	0	0,00	3.264.382	70.924.041,47
Totaal	120.905.854	1.278.688.431,18	462	0,00	120.906.316	1.278.688.431,18

(1) Aandelen C

(2) In Sibelgas zijn er ook nog 10.000 aandelen D uitgegeven zonder vertegenwoordiging in het aandelenkapitaal en 3 aandelen C

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aandelen en winstbewijzen per soort in het kapitaal van iedere DNB op einde 2014.

DNB	Aandelen A en C		Winstbewijzen C		Aandelen/Winstbewijzen F	
	Aantal	Kapitaal (In €)	Aantal	Kapitaal (In €)	Aantal	Kapitaal (In €)
Gaselwest	13.636.330	215.818.791,76	119 (1)	0,00	2.718.294	177.335.132,75
IMEA	6.857.503	78.291.503,34	12	0,00	1.371.491	69.488.003,84
Imewo	13.471.943	241.819.942,33	87	0,00	2.694.379	139.827.154,47
Intergem	7.201.570	97.857.675,40	48	0,00	1.440.300	76.100.180,77
Iveka	10.798.392	157.972.237,48	93	0,00	2.091.014	109.233.217,70
Iverlek	16.177.467	172.569.619,65	103	0,00	3.235.487	153.054.430,90
Sibelgas (1)(2)	4.091.477	12.360.177,25	0	0,00	808.289	22.354.333,22
Totaal	72.234.682	976.689.947,21	462	0,00	14.359.254	747.392.453,65

DNB	Aandelen/Winstbewijzen E"		Aandelen/Winstbewijzen E		Totaal	
	Aantal	Kapitaal (In €)	Aantal	Kapitaal (In €)	Aantal	Kapitaal (In €)
Gaselwest	843.437	54.997.639,49	436.906	15.160.239,04	17.635.086	463.311.803,04
IMEA	571.748	27.094.533,18	1.092.956	29.473.156,59	9.893.710	204.347.196,95
Imewo	74.990	4.616.255,71	1.150.503	37.939.814,00	17.391.902	424.203.166,51
Intergem	135.430	7.114.050,94	178.838	5.240.402,11	8.956.186	186.312.309,22
Iveka	601.258	32.255.094,00	438.610	14.150.572,96	13.929.367	313.611.122,14
Iverlek	1.148.536	55.093.403,62	1.144.387	30.323.036,53	21.705.980	411.040.490,70
Sibelgas	0	0,00	816.927	19.211.089,68	5.716.693	53.925.600,15
Totaal	3.375.399	181.170.976,94	5.259.127	151.498.310,91	95.228.924	2.056.751.688,71

(1) Aandelen C

(2) In Sibelgas zijn er ook nog 10.000 aandelen D uitgegeven zonder vertegenwoordiging in het aandelenkapitaal en 3 aandelen C

Het overzicht van de **reserves** is als volgt:

(In duizenden EUR)	Wettelijke reserve	Onbeschikbare reserve	Beschikbare reserve	Totaal
Totaal op 1 januari 2014	1.031	347.722	171.684	520.437
Incorporatie in het kapitaal	0	-6.076	0	-6.076
Dotatie aan de reserves	21	39.155	142.541	181.717
Onttrekking aan de reserves	0	0	-16.276	-16.276
Transfer tussen reserves	0	-380.801	380.801	0
Totaal op 31 december 2014	1.052	0	678.750	679.802
Dotatie aan de reserves	0	39.288	40.458	79.746
Totaal op 31 december 2015	1.052	39.288	719.208	759.548

Een *wettelijke reserve* werd aangelegd van € 1.052.134,94. Deze wettelijke reserve werd aangelegd bij een te bestemmen winst, ten belope van 5 % tot een maximum van 10 % van het vast gedeelte van het kapitaal zoals bepaald door de statuten.

Er werd een *onbeschikbare reserve* aangelegd tijdens de periode vóór de vrijmaking van de energiemarkt (captieve periode), conform de richtlijnen van de Vlaamse Overheid voor een bedrag van 63.832 k euro.

Sinds 2008 werden bedragen opgenomen als onbeschikbare reserve gelijk aan de afschrijvingen van de (RAB-meerwaarde) herwaarderingsmeerwaarde conform de dading met de CREG. Vanaf 2010 werd rekening gehouden met de meerwaarde van de tijdens het boekjaar verkochte terreinen, gebouwen en installaties. De totale dotatie aan de reserves voor 2015 bedroeg 39.288 k euro en 39.155 k euro voor 2014.

Verder werd in 2014 het totaal van de onbeschikbare reserves voor het bedrag van 380.801 k euro overgeboekt naar de beschikbare reserves (zie hieronder) en een gedeelte aan het kapitaal toegevoegd voor 6.076 k euro.

De totale *beschikbare reserves* op einde 2015 bedroegen 719.208 k euro (2014: 678.750 k euro). De toename in 2015 van 40.458 k euro is afkomstig van de opname van het resultaat van het jaar.

De netto beweging gedurende 2014 van 507.066 k euro is het gevolg van de opname van de onbeschikbare reserves voor het totale bedrag van 380.801 k euro. Verder werden dotaties van 49.960 k euro opgenomen voor een gedeelte gerelateerd aan de 'Bonus 2013 en 2014', een dotatie van 92.581 k euro opgenomen uit het overgedragen resultaat en werd een bedrag van 16.276 k euro onttrokken om het meegedeelde dividend te kunnen uitkeren.

De **niet-gerealiseerde verliezen** op einde 2015 bedroegen 651.430 k euro (2014: 699.505 k euro) en bevatten de opgebouwde actuariële verliezen met betrekking tot de personeelsbeloningen voor 141.464 k euro en sinds 2014 eveneens het effect van de opname van uitgestelde belastingen voor een bedrag van 509.966 k euro.

De beweging van de actuariële verschillen m.b.t de personeelsbeloningen bedraagt voor 2015 een winst van 51.003 k euro (38.824 k euro verlies in 2014). Dit is het gevolg van de aanpassing van veronderstellingen (Zie toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloning').

De beweging van de uitgestelde belastingen werd opgenomen in de toelichting 'Belastingen op het resultaat'.

De niet gerealiseerde resultaten zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	2015	2014
M.b.t. voorziening voor personeelsbeloningen	-141.464	-192.467
M.b.t. uitgestelde belastingen	-509.966	-507.038
Totaal niet-gerealiseerde resultaten	-651.430	-699.505

Het totaal **minderheidsbelang** bedraagt 1.079 k euro, onveranderd in vergelijking met eind 2014. Er werd een minderheidsbelang erkend van 35,97 % of 93 k euro ten opzichte van FARYS/TMVW voor de participatie aangehouden in De Stroomlijn.

Op 17 juni 2013 heeft SYNDUCTIS het aandelenpakket in De Stroomlijn van 77 aandelen t.w.v. 7,7 k euro overgenomen van AWW.

Eandis cvba bezit 70,00 % van de aandelen van de onderneming Indexis cvba; de overige aandelen worden aangehouden door Ores, de werkmaatschappij voor de Waalse gemengde distributienetbeheerders voor elektriciteit en gas en door Fernand Grifnée, CEO van Ores (1 aandeel). Het minderheidsbelang bedraagt hierdoor 30,00 % of 986 k euro.

Dividend

Tijdens het boekjaar 2015 werden dividenden betaald ter waarde van 185.625 k euro en 190.202 k euro in het boekjaar 2014.

In 2014 werd het dividend dat toekwam aan de privé-partner (Electrabel) verrekend in de betaalde overnameprijs voor de overgenomen aandelen.

Hieronder de tabel met de betaalde dividenden per DNB in 2015 en 2014 alsook per aandeel/winstbewijs voor 2014. Aangezien er in 2015 enkel nog aandelen A & C en winstbewijzen C zijn, werd de verdeling per aandeel niet opgenomen.

(In duizenden EUR)			2014 (In euro)				
DNB	2015	2014	Aandelen A & C	Winstbewijzen C	Aandelen F	Aandelen/Winstbewijzen E"	Aandelen/Winstbewijzen E
Gaselwest	42.155	44.281	2,5824	2,5824	2,5266	2,0432	1,0873
IMEA	16.525	17.414	1,9423	1,9423	1,6932	1,4848	0,8449
Imewo	40.683	40.153	2,4555	2,4555	2,1298	1,9289	1,0333
Intergem	17.926	18.273	2,0553	2,0553	2,1412	1,6460	0,9182
Iveka	26.839	27.513	2,0339	2,0339	1,9589	1,6810	1,0109
Iverlek	36.764	37.529	1,7612	1,7612	1,9660	1,5031	0,8303
Sibelgas	4.733	5.039	0,9006	-	0,9310	-	0,7366
Totaal	185.625	190.202	2,0843	2,1936	2,0351	1,6818	0,9026

Na de balansdatum is door de Raden van Bestuur van elk van de DNB's een dividendvoorstel gedaan. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de verschillende DNB's heeft de mogelijkheid om de uitkering van deze dividenden goed te keuren. Volgens de IFRS worden deze dividenden slechts opgenomen in het jaar dat de dividenden worden goedgekeurd. Het saldodividend voor 2015 bedraagt 1.758 k euro en zal worden opgenomen in 2016, voor 2014 bedroeg dit 21.512 k euro en werd opgenomen in 2015.

De vermelde bedragen zijn de netto dividenden vóór afhouding van de roerende voorheffing.

De winst van de Groep bevat de billijke vergoeding, zoals beschreven in het hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving'.

21. Leningen op lange en korte termijn

(In duizenden EUR)	2015	2014
Leningen op lange termijn	5.197.393	5.533.554
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	738.558	516.126
Leningen op korte termijn	225.238	0
Leningen op korte termijn	963.796	516.126
Totaal	6.161.189	6.049.680

Op eind 2015 stegen de schulden van leningen op korte en lange termijn met 111.509 k euro in vergelijking met eind 2014.

Alle uitstaande leningen zijn uitgedrukt in euro.

Leningen op lange termijn

Overzicht betreffende de verschillende leningen op lange termijn per categorie.

Op eind 2015

(In duizenden EUR)	2015	Uitgifte	Huidige interestvoet %	Vervaldag
Obligatieleningen - retail	319.970	320.000	4,00 - 4,25	2017-2020
Obligatieleningen - EMTN*	2.639.987	2.660.500	1,75 - 4,50	2021-2033
Obligatieleningen – privaat**	434.803	440.000	2,60 - 3,55	2027-2044
Bankleningen - vaste interestvoet	1.761.385	2.350.000	1,24 - 4,76	2016-2035
Bankleningen - variabele interestvoet	34	53.153	0,88 - 2,68	2016
Bankleningen - met derivatenstructuur	779.771	1.270.000	2,97 - 4,56	2023-2027
Totaal	5.935.951	7.093.653		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-738.558			
Totaal leningen op lange termijn	5.197.393			

Op eind 2014

(In duizenden EUR)	2014	Uitgifte	Huidige interestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	319.982	320.000	4,00 - 4,25	2017-2020
Obligatieleningen – EMTN*	2.637.816	2.660.500	1,75 - 4,50	2021-2033
Obligatieleningen – privaat**	434.565	440.000	2,60 - 3,55	2027-2044
Bankleningen - vaste interestvoet	1.806.489	2.757.916	1,24 - 4,76	2015-2029
Bankleningen - variabele interestvoet	1.792	53.153	0,85 - 2,68	2015-2016
Bankleningen - met derivatenstructuur	849.036	1.270.000	2,97 - 4,56	2023-2027
Totaal	6.049.680	7.581.569		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-516.126			
Totaal leningen op lange termijn	5.533.554			

* EMTN: Euro Medium Term Note (is een programma dat de Groep de flexibiliteit geeft om obligatieleningen uit te geven met variërende looptijden).

** Privaat: betreft uitgifte van obligatieleningen volgens Duits recht: Schuldschein en Namensschuldverschreibung en eveneens private uitgiftes aan institutionele beleggers (stand alone).

Voor de bankleningen – met derivatenstructuur werden renteswaps aangegaan om de variabele interest om te zetten naar een vaste interestvoet of werden forward renteswaps afgesloten (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten').

Voor de door Eandis uitgegeven obligatieleningen stellen de Distributienetbeheerders zich elk garant op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot het proportioneel aandeel in het kapitaal van Eandis.

Overzicht van de opgenomen leningen op lange termijn gedurende het jaar 2015 en 2014

(In duizenden EUR)	2015	2014	Uitgifte	Interestvoet %	Verval- datum
Bankleningen - vaste rentevoet	400.000	0	400.000	1,52	2035
Totaal 2015	400.000	0	400.000		
Obligatieleningen - privaat	50.467	50.413	52.000	3,55	2044
Obligatieleningen - privaat	22.783	22.773	23.000	3,55	2036
Obligatieleningen - EMTN	541.809	541.196	550.000	2,88	2029
Obligatieleningen - privaat	169.428	169.409	170.000	3,00	2044
Obligatieleningen - privaat	94.687	94.671	95.000	2,60	2034
Obligatieleningen - EMTN	397.269	397.019	400.000	1,75	2026
Bankleningen - vaste rentevoet	188.133	200.000	200.000	1,64	2029
Bankleningen - vaste rentevoet	90.546	100.000	100.000	1,24	2024
Totaal 2014	1.555.123	1.575.480	1.590.000		

Leningen op korte termijn

(in duizenden EUR)	Vervaldag opnames	Beschikbaar bedrag	Opgenomen bedrag	Niet gebruikt bedrag	Gemiddelde interestvoet*
Commercial paper	65 m€ op 18/1/2016 & 101,8 m€ op 29/1/2016	522.000	166.800	355.200	0,09%
Vaste voorschotten		200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans/Bankschulden	Dagelijks	200.000	58.438	141.562	0,70%
Fixed loans		100.000	0	100.000	Nvt
Totaal op 31 december 2015		1.022.000	225.238	796.762	

*De gemiddelde interestvoet van de opgenomen bedragen op het einde van de periode

(in duizenden EUR)	Vervaldag opnames	Beschikbaar bedrag	Opgenomen bedrag	Niet gebruikt bedrag	Gemiddelde interestvoet
Commercial paper		522.000	0	522.000	Nvt
Vaste voorschotten		0	0	0	Nvt
Fixed loans/bankschulden	Dagelijks	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans		100.000	0	100.000	Nvt
Totaal op 31 december 2014		822.000	0	822.000	

De leningen op korte termijn werden opgenomen door Eandis in naam van de distributienetbeheerders die zich garant stellen voor hun aandeel en solidair als mededebiteur optreden met uitzondering van de bankschulden.

22. Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Toegezegde-bijdragenregelingen

Het uitvoerend personeel aangeworven vanaf 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vanaf 1 mei 1999 genieten van toegezegde-bijdragenregelingen: deze regelingen voorzien in een kapitaal bij pensionering voortvloeiend uit de betaalde bijdragen en de rendementen toegekend door de pensioeninstellingen, alsook een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering.

De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Enerbel en O.F.P. Powerbel) en groepsverzekeringen.

De activa van de pensioenfondsen worden beheerd door fondsen Esperides, uitgegeven in Luxemburg met 4 verschillende risicoprofielen (laag risico, medium risico, hoog risico en dynamische allocatie (dynamic asset allocation)). Het risiconiveau moet ook rekening houden met de leeftijd van de leden. Dit is de reden waarom de trustees van Powerbel aan haar leden een nieuwe optie hebben voorgesteld (2014) om hun activa te beheren. Deze optie 'Life-Cycle' houdt rekening met een evolutie van het risico van 'Groeï' naar meer 'Defensief' gedurende de carrière van de personeelsleden.

Beleggingsrisico

Volgens artikel 24 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van de pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (WAP) werd in bepaalde gevallen een rendement gegarandeerd op de gestorte bijdragen om het aanvullend pensioen te garanderen: 3,75 % op de persoonlijke bijdragen en 3,25% op de werkgeversbijdragen.

Deze garanties moeten bereikt worden bij uittreding of pensionering van de aangeslotene, of bij opheffing van de pensioentoezegging.

De werknemersbijdragen worden betaald in de groepsverzekering en de werkgeversbijdragen worden betaald in de pensioenfondsen (O.F.P. Enerbel en O.F.P. Powerbel).

Door het zwakke niveau van de interestvoeten van de obligaties werd het niveau van de rendementsgarantie een uitdaging voor de pensioeninstellingen om deze te blijven dekken.

Een hervorming drong zich op en werd aangekondigd met de publicatie op 24 december 2015 van de wet van 18 december 2015 "tot waarborg van de duurzaamheid en het sociale karakter van de aanvullende pensioenen en tot versterking van het aanvullende karakter ten opzichte van de rustpensioenen". Deze wet treedt in werking op 1 januari 2016.

De rendementswaarborg wordt dan variabel en jaarlijks te aligneren op basis van het gemiddeld rendement over de laatste 24 maanden van de lineaire obligaties van de Belgische Staat (OLO's) met een duurtijd van 10 jaar (minstens 1,75 % en maximaal 3,75 %).

Bij een groepsverzekering van tak 21 (met rendementswaarborg) blijft de minimale rendementswaarborg 3,75 % of 3,25 % tot de datum van uittreding of pensionering op de reserves die opgebouwd zijn op 31 december 2015. De nieuwe interestvoet van 1,75 % zal van toepassing zijn op de premies die gestort worden vanaf 1 januari 2016 ("horizontale methode").

In een pensioenfonds of een groepsverzekering van tak 23 (zonder rendementswaarborg) zal de nieuwe interestvoet van 1,75 % van toepassing zijn op de opgebouwde reserves op 31 december 2015 en op de gestorte premies vanaf 1 januari 2016 ("verticale methode").

Per 31 december 2015 en 2014 werden geen individuele tekorten opgetekend.

Toegezegd-pensioenregelingen

De collectieve overeenkomst van 2 mei 1952 voorzag een bijkomend pensioen gelijk aan 75 % van het laatste jaarinkomen na aftrek van het paritair wettelijk pensioen na een volledige loopbaan, alsook een overlevingspensioen en wezenrente. Deze toegezegd-pensioenregeling werd volledig gefinancierd door de werkgever en de pensioenen werden rechtstreeks door de werkgever aan de begunstigden uitgekeerd. De eruit voortvloeiende resterende verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op lopende pensioenen.

De meerderheid van het uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999 genieten van toegezegd-pensioenregelingen die voorzien in de uitkering van een kapitaal bij pensionering, en een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. Die voordelen worden berekend rekening houdend met het laatste jaarinkomen en de diensttijd. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Elgabel en O.F.P. Pensibel) en groepsverzekeringen.

Als gevolg van veranderingen aan de pensioenregelingen in België werd aan leden van het pensioenplan Pensibel, de mogelijkheid geboden om vanaf 1 januari 2015 over te stappen naar het plan toegezegd-bijdragenregeling Powerbel. De in het verleden opgebouwde en verbeterde verworven rechten (in Pensibel) worden gekapitaliseerd aan marktconforme rendementen maar met een minimaal rendement gelijk aan 3,25 % (cash-balance plan).

De Groep verstrekt eveneens **vergoedingen** toegekend **na uitdiensttreding**, zijnde een tussenkomst in de gezondheidszorgen en tarifaire voordelen.

De **andere langetermijnpersoneelsbeloningen** bevatten de afscheid- en jubileumpremies.

Actuariële risico's

De toegezegd-pensioenregelingen stelt de Groep onderhevig aan verschillende actuariële risico's:

Beleggingsrisico

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen is berekend aan de hand van een disconteringsvoet waarvan de opbrengst is afgestemd met deze van hoogwaardige bedrijfsobligaties. Indien het rendement op fondsbelegging lager ligt dan deze disconteringsvoet, dan zal er een tekort ontstaan. De pensioenplannen beleggen momenteel in relatief evenwichtige investeringen. Het detail werd opgenomen in de onderstaande tabel 'Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum'.

Door het lange termijn karakter van de verplichtingen acht de Raad van Bestuur van de pensioenfondsen het passend dat een redelijk deel van de fondsbeleggingen wordt geïnvesteerd in aandelen om het verwacht rendement op de fondsen te behalen.

Renterisico

Een daling van de rente op obligaties zal een stijging van de verplichting tot gevolg hebben. Dit zal echter gedeeltelijk gecompenseerd worden door een stijging van het rendement op de fondsbeleggingen van het plan.

Levensverwachting

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend rekening houdend met de beste schatting van de levensverwachting van deelnemers aan het plan zowel tijdens als na hun tewerkstelling. Een toename van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

Een studie is uitgevoerd in 2013 om de sterftetafels te bepalen die het best de historische weergave van de portefeuille benaderen. De resulterende sterftetafels zijn de MR/FR tabellen voor de gepensioneerden en de MR (gecorrigeerd met 5 jaar)/FR (zonder correctie) voor de actieven.

Vanaf 2015 werden de nieuwe prospectieve sterftetafels gebruikt, zoals voorgesteld door het Instituut van Actuarissen in België (IA|BE).

Loonsverhogingen

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend op basis van de toekomstige lonen van de deelnemers aan het plan. Een verhoging van het loon van de deelnemers zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

De voornaamste actuariële veronderstellingen die werden gebruikt op de balansdatum bij de bepaling van de voorzieningen voor pensioenregelingen en andere vergoedingen:

	2015	2014
Disconteringsvoet	1,96%	1,45%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie)	0,85%	0,75%
Verwachte inflatie	1,65%	1,75%
Verwachte stijging van de ziektekosten (inclusief inflatie)	2,65%	2,75%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	0,25%	0,25%
Gemiddeld verwachte pensioenleeftijd	62	62
	IA BE Prospective Tables	MR(-5)/FR
Sterftetafels		
Levensverwachting uitgedrukt in jaren van een gepensioneerde op 65 jaar:		
Voor een 65-jarige op datum van afsluiting		
- Man	20	23
- Vrouw	24	22
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar:		
- Man	22	23
- Vrouw	26	22

Bedragen opgenomen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2015	2014
Pensioenkost		
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-16.592	-19.609
Kosten van vervroegde pensionering	1.075	-3.204
Kosten van verstreken diensttijd	-5.672	-527
Actuariële (winst)/verlies op andere langetermijnpersoneelsbeloningen	3.444	-5.543
Netto rentekosten op de netto voorziening voor personeelsverplichting		
Rentekosten	-13.124	-26.024
Rentebaten op de fondsbeleggingen	7.360	14.632
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen opgenomen in winst of verlies	-23.509	-40.275
Actuariële winsten/(verliezen) van toegezegd-pensioenregelingen ontstaan door		
i) veranderingen in demografische veronderstellingen	1.414	0
ii) veranderingen in financiële veronderstellingen	40.584	-50.240
iii) ervaringsaanpassingen	24.599	-20.668
Rendement van de fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	-15.595	32.085
Herwaardering - Personeelsbeloningen opgenomen via niet-gerealiseerde resultaten	51.003	-38.824
Totaal	27.494	-79.099

Bedragen opgenomen in de balans

(In duizenden EUR)	Contante waarde van de brutoverplichting	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Totaal
Pensioenen - gefinancierd	436.719	-508.159	-71.440
Pensioenen - niet gefinancierd	174.132	0	174.132
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	168.562	0	168.562
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	63.378	-3.382	59.995
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2015	842.791	-511.541	331.250
Pensioenen - gefinancierd	510.236	-522.398	-12.162
Pensioenen - niet gefinancierd	187.894	0	187.894
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	183.908	0	183.908
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	68.995	-3.561	65.434
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2014	951.033	-525.959	425.074

Wijziging in de contante waarde van de brutoverplichting

(In duizenden EUR)	2015	2014
Totaal op 1 januari	951.033	894.580
Aan het dienstjaar toegerekende kosten	15.822	18.160
Rentekosten	13.124	26.024
Bijdragen van de deelnemers	770	1.449
Kosten van vervroegde pensionering	-1.075	3.204
Herwaardering - (winst)/verlies in niet-gerealiseerde resultaten ontstaan door		
i) veranderingen in demografische veronderstellingen	-1.250	0
ii) veranderingen in financiële veronderstellingen	-43.086	54.596
iii) ervaringsaanpassingen	-25.932	21.629
Belastingen op betaalde bijdragen	-2.824	-3.277
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	5.672	527
Betaalde vergoedingen	-69.464	-65.858
Totaal op 31 december	842.791	951.033

Wijziging van de reële waarde van de fondsbeleggingen

(In duizenden EUR)	2015	2014
Totaal op 1 januari	-525.959	-475.232
Rentebaten	-7.360	-14.632
Herwaardering - (winst)/verlies in niet-gerealiseerde resultaten ontstaan door rendement op de fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	15.822	-31.857
Bijdragen van de werkgever	-60.260	-65.435
Bijdragen van de werknemer	-770	-1.449
Betaalde vergoedingen	66.987	62.646
Totaal op 31 december	-511.541	-525.959
Totaal rendement op de fondsbeleggingen	8.462	-46.489

Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2015.

Categorie	Munt	Elgabel %	Pensiobel %	Verzeke- ringson- dernemin- gen %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen		79,66	80,30	76,73	78,88
Aandelen	Eurozone	19,88	22,37	3,09	15,21
Aandelen	Buiten eurozone	16,59	16,08	3,08	12,40
Staatsobligaties	Eurozone	2,83	2,74	14,57	6,38
Andere obligaties	Eurozone	28,47	27,59	55,99	36,68
Andere obligaties	Buiten eurozone	11,89	11,52	0,00	8,22
Niet-beursgenoteerde beleggingen		20,34	19,70	23,27	21,12
Onroerende goederen		3,92	3,79	4,28	4,01
In aanmerking komende verzekeringscontracten		0,00	0,00	5,47	1,66
Liquide middelen		2,65	2,55	2,03	2,44
Andere		13,77	13,35	11,50	13,01
Totaal (in %)		100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)		269.272	86.988	155.281	511.541

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2014.

Categorie	Munt	Elgabel %	Pensiobel %	Verzeke- ringson- dernemin- gen %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen		81,90	82,33	77,26	80,42
Aandelen	Eurozone	18,17	20,96	2,95	13,57
Aandelen	Buiten eurozone	15,59	15,01	4,40	11,74
Staatsobligaties	Eurozone	2,40	2,31	14,68	6,50
Andere obligaties	Eurozone	33,95	32,69	55,24	40,86
Andere obligaties	Buiten eurozone	11,79	11,35	0,00	7,76
Niet-beursgenoteerde beleggingen		18,10	17,67	22,74	19,58
Onroerende goederen		4,29	4,13	3,71	4,07
In aanmerking komende verzekeringscontracten		0,00	0,00	7,21	2,41
Liquide middelen		0,74	0,95	0,77	0,79
Andere		13,07	12,59	11,05	12,31
Totaal (in %)		100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)		256.269	93.561	176.129	525.959

Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer en per soort voordeel

(In duizenden EUR)	2015	2014
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer	842.791	951.033
Actieve deelnemers	557.949	629.608
Niet-actieve deelnemers met uitgestelde voordelen	24.498	27.644
Gepensioneerden en begunstigten	260.344	293.781
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per voordeel	842.791	951.033
Pensioenen	610.851	698.129
Andere vergoedingen (gezondheidszorg en tarifaire voordelen)	168.562	183.908
Afscheids- en jubileumpremies	63.378	68.996

Om de schattingonzekerheden toe te lichten is hieronder het effect op de voorziening voor personeelsbeloningen van de **gevoeligheidsanalyse** opgenomen.

(In duizenden EUR)	Effect: stijging (+) / daling (-)
Stijging van de disconteringsvoet (0,5%)	(34.170)
Verwachte gemiddelde salarisstijging - zonder inflatie (0,5%)	36.170
Stijging van de inflatie (0,25%)	31.837
Verwachte stijging van de ziektekosten (1,0%)	18.790
Verwachte stijging van de tariefvoordelen (0,5%)	4.152
Toename van de levensverwachting - man (1 jaar)	4.494
Toename van de levensverwachting - vrouw (1 jaar)	8.990

De jaarlijkse balans van de toegezegd-pensioenregelingen wordt door de Groep gefinancierd door een bijdrage, uitgedrukt als een percentage van het totale salaris. Dit percentage wordt gedefinieerd door de geaggregeerde kost methode en wordt jaarlijks herzien. Deze methode van financiering bestaat erin dat toekomstige kosten worden opgenomen over de resterende looptijd van het plan. De kosten worden geraamd op verwachte basis (salarisgroei en de inflatie in aanmerking genomen).

De veronderstellingen met betrekking tot salarisverhoging, inflatie, personeelsverloop en sterfte worden gedefinieerd op basis van historische statistieken van de Groep. De gebruikte sterftetafels zijn degene die overeenkomen met de waargenomen ervaring binnen de pensioenfondsen. De disconteringsvoet werd afgestemd op de investeringsstrategie van de ondernemingen.

Deze veronderstellingen worden herzien op een regelmatige basis.

Uitzonderlijke gebeurtenissen (zoals wijziging van het plan, verandering van veronderstellingen, een te korte indekkingsperiode...) kunnen uiteindelijk leiden tot bijkomende stortingen door de Groep.

De **gemiddelde duur** van de toegezegd-pensioenregelingen op 31 december 2015 bedraagt 8 jaar (2014: 8 jaar).

De Groep schat dat in 2016 een bedrag van 31.757 k euro zal worden bijgedragen aan toegezegd-pensioenregelingen en 8.368 k euro aan toegezegde-bijdragenregelingen.

23. Afgeleide financiële instrumenten

De Groep heeft renteswaps aangegaan om de variabele rente op de lange termijn leningen om te zetten naar een vaste rente en heeft forward renteswaps afgesloten. De afgeleide producten werden gewaardeerd tegen reële waarde voor 145.715 k euro in 2015 en 169.839 k euro in 2014.

De evoluties in de reële waarde werden verwerkt via de winst- en verliesrekening (Zie toelichting 'Financiële resultaten').

De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten afgesloten ter afdekking van het renterisico werd berekend op basis van verdisconteerde verwachte toekomstige kasstromen rekening houdend met actuele termijenkoersen en rentecurves over de resterende looptijd van het instrument.

Overzicht van de afgeleide financiële instrumenten

Een Linear Constant Maturity Swap in het kader van een lening van € 200 miljoen op 20 jaar opgenomen in juni 2003, trad in werking in juni 2013.

Een Linear Constant Maturity Swap in het kader van een lening van € 220 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2004, trad in werking in december 2014.

Een Linear Constant Maturity Swap in het kader van een lening van € 200 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2004, trad in werking in december 2009.

Een Bonus Range Accrual in het kader van een lening van € 250 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2006, trad in werking in december 2011.

Een Varifix, in het kader van een lening van € 250 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2007, werd afgesloten in oktober 2010.

Een forward fixing IRS swap werd afgesloten in juli 2013 in het kader van een nog op te nemen lening in december 2013 voor een bedrag van € 150 miljoen op 10 jaar.

24. Voorzieningen, andere

(in duizenden EUR)	Sanering	Andere	Totaal
Totaal op 1 januari 2014	24.138	596	24.734
Afnames	-4.258	0	-4.258
Totaal op 31 december 2014	19.880	596	20.476
Afnames	-2.192	-257	-2.449
Totaal op 31 december 2015	17.688	339	18.027

De voorzieningen bevatten de verplichtingen opgenomen voor de sanering van de gasfabrieksterreinen. De DNB's zijn eigenaar van verschillende gasfabrieksterreinen waarop in het verleden bodem- en grondwaterverontreiniging werd veroorzaakt. Op een vrijwillige basis werd reeds begonnen met de aanpak van deze verontreiniging en werd een raamakkoord in 2001 met OVAM afgesloten. Ondertussen is het aantal terreinen gereduceerd. In een nieuw akkoord met OVAM werd bepaald wat de spreiding in de tijd, het budget, de prioriteitsorde en de uitvoeringsmodaliteiten van de bodemsaneringswerken en desgevallend andere maatregelen zullen zijn.

Er werd een bankwaarborg gegeven aan OVAM voor een bedrag van 10.764 k euro in 2015 en 12.725 k euro in 2014 in het kader van de overdracht van enkele terreinen conform de van toepassing zijnde wetgeving.

De Groep werkt aan mogelijke verkopen van bepaalde verontreinigde terreinen. In dit kader werden reeds verschillende terreinen verkocht en werden intentieverklaringen met potentiële kopers aangegaan.

Op bepaalde reeds verkochte terreinen zijn nog saneringsverplichtingen mogelijk voor een bedrag van 910 k euro in 2015 en 710 k euro in 2014 (zie toelichting 'Verplichtingen en onzekerheden').

De daling van de voorzieningen was te wijten aan de aanwendungen (saneringen) en concretere elementen waardoor de raming van de saneringskosten kon verminderd worden. Er werden geen bedragen toegevoegd gedurende 2015 en 2014.

De voorziening 'Andere' betrof voornamelijk kosten van geschillen ten opzichte van derde partijen en andere voorzieningen die gebaseerd zijn op de best mogelijke inschatting door het Management van de eventuele kosten die de Groep zou kunnen oplopen.

Het verwachte tijdstip van de kasuitstroom is afhankelijk van de duur en de afwikkeling van de verschillende procedures.

25. Kapitaalsubsidies

(In duizenden EUR)	2015	2014
Totaal op 1 januari	0	241
Afrekening	0	-15
Opname in de winst- en verliesrekening	0	-226
Totaal op 31 december	0	0

In het kader van de deelname aan voornamelijk het EVA-project werden door het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) kapitaalsubsidies toegezegd. Aangezien het project tot eind september 2014 liep, werd de afrekening gemaakt op basis van de op dat ogenblik uitgevoerde investeringswerken.

26. Handels- en overige schulden

(In duizenden EUR)	2015	2014
Handelsschulden	268.099	161.155
Btw en andere belastingsschulden	2.958	12.298
Schulden m.b.t. personeelsbeloningen	62.756	65.763
Vooruitbetalingen klanten Soclev en andere	34.211	36.589
Solidarisering groenestroomcertificaten	71.935	55.971
Overige kortlopende schulden	207.512	237.688
Totaal	647.471	569.464

De rubriek met betrekking tot handels- en overige schulden stijgen met 78.007 k euro ten opzichte van 2014. De stijging is het gevolg van enerzijds de stijging van de handelsschulden met 106.944 k euro en de schuld m.b.t. de solidarisering groenestroomcertificaten met 15.964 k euro en anderzijds de daling van voornamelijk de overige kortlopende schulden met 30.176 k euro.

De stijging van de handelsschulden betreffen voornamelijk de opname van de nog te betalen schuld m.b.t. 100 kWh gratis (46.645 k euro) en het niet meer contant betalen op jaareinde van de facturen aan één van de grootste leveranciers.

Aangezien de verrekening van de **solidarisering groenestroomcertificaten** zowel een vordering als een verplichting kan zijn, moet deze rubriek samen gelezen worden met de rubriek 'Overige vorderingen - Overdrachten' gerapporteerd in de toelichting van de 'Handels- en overige vorderingen'.

De voornaamste posten in de **overige kortlopende schulden** betreffen een schuld aan de aandeelhouders t.w.v. 10.015 k euro (2014: 51.981 k euro), de gereserveerde saldi m.b.t. de afrekening van de Bonus 2014 en 2013 t.w.v. 64.267 k euro (2014: 64.267 k euro) zoals

eveneens opgenomen in de rubriek 'Eigen vermogen'. Eveneens bevat deze post de toe te rekenen kosten met betrekking tot onder andere de financiële kosten voor de obligatieleningen voor een bedrag van 43.854 k euro (2014: 45.968 k euro). Verder werd beslist om in 2015 de opgebouwde verkavelingsfondsen tot 2014 opgenomen als een over te dragen opbrengst (23.368 k euro) en de lange termijn schuld van 2.285 k euro op te nemen als een toekomstige uitkeringsschuld voor 25.652 k euro. De opgebouwde verkavelingsfondsen m.b.t. 2015 blijven gerapporteerd als een over te dragen opbrengst voor 7.161 k euro (2014: 23.368 k euro).

De termijn en de voorwaarden voor de schulden zijn als volgt:

Voor de standaard handelsschulden bedraagt de betaaltermijn gemiddeld 50 dagen na factuurdatum en voor aannemers gemiddeld 30 dagen na factuurdatum.

De schulden aan de btw en de bedrijfsvoorheffing worden respectievelijk betaald 20 en 15 dagen na het einde van de maand. Alle schulden worden betaald op de vervaldag.

27. Actuele belastingverplichtingen

(In duizenden EUR)	2015	2014
Belasting op resultaat boekjaar	122.605	5.796
Belastingvermeerdering	739	0
Voorafbetalingen	-16.020	-2.557
Te verrekenen roerende voorheffing	-114	-423
Belastingverplichting van huidig jaar	107.210	2.816
Belastingverplichting vorige boekjaren	268	304
Belasting op resultaat boekjaar	107.478	3.120

28. Financiële instrumenten: risico's en reële waarde

Risico's

Het is de bedoeling van de Groep om alle risico's afzonderlijk te begrijpen alsook hun onderlinge verbanden, en om strategieën te definiëren teneinde de economische impact op de resultaten van de Groep te beheersen. Het Auditcomité heeft de verantwoordelijkheid voor het nazicht van de risicoanalyse, het goedkeuren van de aanbevolen risicobeheersingsstrategieën, het doen naleven van de richtlijnen inzake risicobeheer en voor het rapporteren.

Vermogensstructuur

De vermogensstructuur van de Groep bestaat uit het eigen vermogen en de financiële verplichtingen.

Naast de wettelijk (Belgische) vereiste minima voor eigen vermogen die van toepassing zijn, zijn de opdrachthoudende verenigingen binnen de Groep ook onderworpen aan het decreet voor de intergemeentelijke samenwerking. Dit decreet bepaalt dat uiterlijk eind 2018 geen Privé-vennoot/Deelnemer kan participeren in het kapitaal van de opdrachthoudende verenigingen (het principe van gemengde opdrachthoudende vereniging verdwijnt hierdoor). Voor ex-IGAO gemeenten (in IMEA, Intergem en Iveka), Iveka en Intergem valt deze datum vroeger, namelijk op 31 december 2014, 31 december 2016 en 14 september 2018 respectievelijk.

Op 29 december 2014 werd het aandeel van de Privé-vennoot/Deelnemer Electrabel N.V. in het eigen vermogen (Belgische GAAP) overgekocht door de openbare deelnemers.

Het doel van de groep is om een sterke structuur te behouden en er voor te zorgen dat de Eandis groep een “goede” credit rating kan behouden van de credit rating kantoren. In deze context wenst de Groep de toetreding van een **privépartner** voor te bereiden en werd een aanpassing van haar statutaire structuur voorbereid (zie toelichting ‘Gebeurtenissen na balansdatum’). Verder zijn er ook de Financieringsintercommunales die eventueel geïnteresseerd zijn om te participeren in het kapitaal.

Aangezien de Groep werkt binnen een gereguleerde omgeving, met een gegarandeerde vergoeding (billijke vergoeding/winst en een gegarandeerd rendement/dividend), is haar risico eerder beperkt.

Gedurende 2015 en 2014 heeft de Groep alle ‘verwachte’ verplichtingen kunnen inlossen.

De Groep heeft een beroep gedaan op lange en korte termijn financiering ter ondersteuning van het bedrijfskapitaal.

De Groep bewaakt haar solvabiliteit. Onder solvabiliteit wordt verstaan de mate waarin zij in geval van liquidatie kan voldoen aan haar financiële verplichtingen aan de verschaffers van vreemd vermogen.

Kredietrisico

Het kredietrisico omvat het risico dat de ene partij bij een financieel instrument haar verplichtingen niet zal nakomen, waardoor bij de andere partij een financieel verlies kan ontstaan.

De Groep heeft een kredietbeleid waarbij het kredietrisico wordt bewaakt en diversificatie van tegenpartijen noodzakelijk is.

Het maximale kredietrisico is de balanswaarde van elk financieel actief.

Handelsvorderingen

Ouderdomsanalyse van de netto vervallen handelsvorderingen waarvoor geen bijzondere waardevermindering werd opgenomen

(In duizenden EUR)	2015	2014
1 - 60 dagen	12.285	-891
61 - 90 dagen	2.877	3.391
91 - 180 dagen	7.368	10.411
181 - 365 dagen	15.203	17.479
>365 dagen	20.101	18.679
Totaal handelsvorderingen - netto	57.834	49.069

Beweging gecumuleerde waardeverminderingen op handelsvorderingen

(In duizenden EUR)	2015	2014
Totaal op 1 januari	-77.145	-90.815
Toevoeging	-5.541	-6.688
Terugname	6.925	20.358
Totaal op 31 december	-75.761	-77.145

Valutarisico

De Groep is niet wezenlijk blootgesteld aan valutarisico's, aangezien zij bijna geen transacties heeft in andere valuta dan de euro.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico houdt het risico in dat de Groep haar financiële verplichtingen niet zou kunnen nakomen. De Groep beperkt dit risico door de kasstromen op een continue basis te bewaken en ervoor te zorgen dat er voldoende kredietfaciliteiten aanwezig zijn.

De Groep doet een beroep op verscheidene banken om op **korte termijn** gelden aan te trekken. In het kader van een opgezet thesauriebewijzenprogramma worden commercial papers (thesauriebewijzen) uitgegeven. Vaste voorschotten kunnen opgevraagd worden met een looptijd van 1 week tot 12 maanden en ook fixed loans (straight loans) met een looptijd tussen 1 dag tot 1 jaar. Alle leningen hebben een vaste interestvoet behalve de opname van het kassierscontract met een variabele rentevoet.

De Groep neemt **lange termijn leningen** op voornamelijk ter financiering van de investeringen in de distributienetten, en om leningen en interesten te herfinancieren. In 2014 werd een deel van deze uitgiftes gebruikt om de vergoeding te betalen aan Electrabel N.V. in het kader van haar uittreding uit het aandelenkapitaal van de DNB's.

In 2010 heeft de Groep voor het eerst obligatieleningen uitgegeven voor de particuliere belegger in België en het Groot-Hertogdom Luxemburg.

Om de financieringsbronnen te diversifiëren en te verbreden zodat een veilige, betrouwbare, efficiënte en innovatieve distributie van energie aan de afnemers kan verzekerd worden, heeft Eandis een rating gevraagd bij Moody's Investors Service ("Moody's").

Eandis heeft sinds oktober 2011 een **A1 rating** (negatieve vooruitzichten - 'outlook') bekomen van het ratingbureau Moody's. Deze rating werd nog herbevestigd op 10 september 2015.

Eandis geeft met succes obligaties uit in het kader van haar € 5 miljard EMTN-programma. De interesse bij Europese investeerders voor de uitgiftes was steeds zeer groot. Er was eveneens interesse van private beleggers bij wie verscheidene obligatieleningen werden geplaatst.

In het kader van het € 5 miljard EMTN programma was op eind 2015 voor een bedrag van € 2.660,5 miljoen of 53,21 % aan obligatieleningen uitgegeven. Aangezien er geen uitgiftes hebben plaatsgevonden gedurende 2015, is dit bedrag onveranderd tegenover 2014

Een overzicht van de leningen wordt opgenomen in de toelichting 'Leningen op lange en korte termijn'.

Informatie betreffende het aflossingsschema van de verschillende leningen op lange termijn.

Op eind 2015

(In duizenden EUR)	2015	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	319.970	0	150.038	169.932	0
Obligatieleningen - EMTN	2.639.987	0	0	0	2.639.987
Obligatieleningen - privaat	434.803	0	0	0	434.803
Bankleningen - vaste interestvoet	1.761.385	667.004	215.675	197.763	680.944
Bankleningen - variabele interestvoet	34	34	0	0	0
Bankleningen - met derivatenstructuur	779.771	71.519	150.087	159.796	398.369
Totaal	5.935.951	738.558	515.799	527.491	4.154.103
Totaal bullet aflossingen	3.894.760	500.000	150.038	169.932	3.074.790
Totaal exclusief bullet aflossingen	2.041.191	238.558	365.762	357.559	1.079.313

Op eind 2014

(In duizenden EUR)	2014	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	319.982	0	150.064	0	169.918
Obligatieleningen - EMTN	2.637.816	0	0	0	2.637.816
Obligatieleningen - privaat	434.565	0	0	0	434.565
Bankleningen - vaste interestvoet	1.806.489	445.104	738.494	186.231	436.660
Bankleningen - variabele interestvoet	1.792	1.757	34	0	0
Bankleningen - met derivatenstructuur	849.036	69.264	145.374	154.895	479.502
Totaal	6.049.680	516.126	1.033.966	341.126	4.158.461
Totaal bullet aflossingen	4.192.363	300.000	650.064	0	3.242.299
Totaal exclusief bullet aflossingen	1.857.317	216.126	383.902	341.126	916.162

Renterisico

De Groep heeft leningen op lange termijn opgenomen met een vaste en een variabele rentevoet. De leningen met een variabele rente werden omgezet via swapcontracten naar een vaste rentevoet (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten'). Voor bepaalde leningen werd een forward swap contract afgesloten. Alle andere leningen werden opgenomen met een vaste rentevoet.

De interestaflossingen voor de volgende jaren, berekend op basis van de coupon interestvoet, is als volgt:

(In duizenden EUR)	2015	2014
In 2015	0	199.234
In 2016	192.817	186.704
In 2017	156.404	150.587
In 2018	158.865	153.299
In 2019	145.301	140.007
In 2020	138.777	133.757
In 2021 en volgende	763.306	724.039
Totaal	1.555.471	1.687.626

Andere

Meer informatie omtrent risico's van de Groep en haar aandeelhouders is opgenomen in het prospectus van Eandis groep (Eandis cvba en haar dochterondernemingen) van 25 november 2014 m.b.t. het gegarandeerd Euro Medium Term Note programma dat kan geraadpleegd worden op de website www.eandis.be.

Reële waarde

De reële waarde van de financiële activa en passiva wordt gedefinieerd als het bedrag waartegen het instrument zou kunnen geruild worden in een lopende transactie tussen bereidwillige partijen, en niet in een gedwongen verkoop of liquidatieverkoop.

(In duizenden EUR)	Niveau 1	Niveau 2
Overige beleggingen	1.134	0
Groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (GSC & WKK)	627.085	0
Handels- en overige vorderingen exclusief GSC en WKK	1.138.875	0
Geldmiddelen en kasequivalenten	3.656	0
Totaal	1.770.750	0
Leningen op korte termijn	225.238	
Obligatieleningen	3.741.669	
Andere leningen op lange termijn (inclusief kortlopend deel)	2.541.190	
Afgeleide financiële instrumenten		145.715
Totaal	6.508.097	145.715

De reële waarde hiërarchie

De Groep gebruikt de volgende hiërarchische classificatie voor het bepalen en toelichten van de reële waarde van financiële instrumenten door middel van een waarderingstechniek:

Niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) prijzen op liquide markten voor identieke activa of passiva

Niveau 2: andere technieken waarvoor alle input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde hetzij direct, hetzij indirect kan worden waargenomen

Niveau 3: technieken die gebruik maken van input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde die niet gebaseerd is op waarneembare marktgegevens.

De volgende methodes en veronderstellingen worden gebruikt voor het schatten van de reële waarde:

Geldmiddelen en kortetermijnleningen, handelsvorderingen (na aftrek van voorzieningen), handelsschulden en overige schulden benaderen hun netto boekwaarde grotendeels wegens de korte looptijd van deze instrumenten.

De reële waarde van de beleggingen uit een niet-genoteerde markt is gebaseerd op de laatste beschikbare jaarinformatie.

De reële waarde van de GSC en WKK wordt opgenomen aan het gegarandeerd bedrag, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiedecreet. De reële waarde van genoteerde obligatieleningen is gebaseerd op de prijsnoteringen op datum van rapportering.

De afgeleide financiële instrumenten zijn interestswaps. De toegepaste waarderingstechnieken zijn swapmodellen die gebruik maken van actuele waarde berekeningen. De modellen bevatten diverse soorten input waaronder termijenkoersen, rentecurves die worden bekomen op basis van de marktrente en afgeleiden uit marktprijzen van verschillende financiële producten die opgevraagd worden aan verschillende marktpartijen.

De reële waarde van genoteerde obligatieleningen is gebaseerd op de indicatieve noteringen op Bloomberg (Bloomberg is een vooraanstaande nieuwssite voor zakelijke en financiële markten, het levert wereldwijd economisch nieuws, koersen van futures, aandelenkoersen e.a.) op datum van rapportering.

De reële waarde van de genoteerde obligatieleningen, uitgegeven voor een totaal bedrag van € 2.980,5 miljoen evolueert in functie van de marktrente. De reële waarde op 31 december 2015 bedraagt € 3.301,7 miljoen en verschilt van de terugbetalingswaarde en de boekwaarde.

29. Verbonden partijen

Transacties tussen de DNB's en hun dochtermaatschappijen (de verbonden ondernemingen) werden in de consolidatie geëlimineerd en werden dus niet opgenomen in deze toelichting.

De vergoedingen die werden uitbetaald aan de bestuurders, betreffen zitpenningen en verplaatsingsvergoedingen voor een waarde van € 635.792,42 voor 2015 en € 747.675,69 voor 2014.

De vergoedingen aan het managementcomité en de bestuurders bedroegen € 3.562.056,96 voor 2015 en € 3.270.717,61 voor 2014. Hiervan bedroeg de pensioenkost € 786.435,55 voor 2015 en € 687.828,86 voor 2014. Er werden geen andere voordelen in natura, opties op aandelen, kredieten of voorschotten gegeven ten gunste van de bestuurders.

Transacties van de Groep met de ondernemingen die een minderheidsbelang (Farys/TMWV, AWW (tot 2014), Ores Assets/Ores) aanhouden waren als volgt

(In duizenden EUR)	2015	2014
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de minderheidsbelangen	11.484	12.049
Doorrekening van kosten van de minderheidsbelangen	3.045	2.938
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	1.513	2.137
Handelsschulden	251	711
Verstreken van financiering	0	1.020

Transacties van de Groep met de geassocieerde deelneming (Atrias en Synductis) waren als volgt

(In duizenden EUR)	2015	2014
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de geassocieerde onderneming	2.323	637
Doorrekening van kosten van de geassocieerde onderneming	5.823	2.796
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	11.270	5.691
Handelsschulden	1.251	448

Lidmaatschap van professionele organisaties

Eandis is lid van Synergrid vzw, een gemeenschappelijke belangenvereniging van de beheerders van netten in België van transmissie van elektriciteit, van vervoer van aardgas en van de distributie van elektriciteit en aardgas.

Eandis is lid van de Europese vereniging van Europese distributienetbeheerders voor Slimme Netten (EDSO for Smart Grids).

Gedurende 2015 werd voor de uitoefening van het mandaat van de commissaris voor de DNB's een bedrag van 57 k euro betaald en voor andere opdrachten een bedrag van 74 k euro. De additionele diensten werden goedgekeurd door het auditcomité.

30. Verplichtingen en onzekerheden

(In duizenden EUR)	2015	2014
Huurwaarborgen gebouwen	1.374	1.374
Andere bankwaarborgen	11.114	13.074
Gegeven waarborgen	12.488	14.448

Ontvangen waarborgen van aannemers en leveranciers	43.848	33.831
Goederen gehouden door derden in hun naam, maar ten bate en voor risico van de Groep	45	99
Verplichting tot aankoop materiële vaste activa	3.570	2.767
Verplichting tot verkoop materiële vaste activa	500	0
Verplichting tot sanering	910	710

Uitstaande bestellingen in 2015 bedroegen 20.786 k euro (2014: 35.044 k euro).

De Groep huurde verschillende gebouwen en bijhorende parkings voor een waarde van 6.055 k euro in 2015 en 5.710 k euro in 2014 alsook wagens voor een waarde van 4.883 k euro in 2015 en 6.088 k euro in 2014.

De huurverplichtingen (opgenomen als operationele huurverplichtingen) hebben betrekking op gebouwen, wagens en andere materialen.

De contracten met betrekking tot gebouwen bevatten verlengingsclausules en hebben een gemiddelde looptijd van twee jaar.

De toekomstige huurverplichtingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

(In duizenden EUR)	2015
In 2016	9.977
In 2017 en 2018	10.120
In 2019 en 2020	2.979
In 2021 en volgende	0
Totaal	23.076

De gebudgetteerde investeringen van de Groep voor 2015 werden geraamd op 532.096 k euro (658.788 k euro in 2014).

Verder valt er ook een juridisch geschil te noteren tussen de DNB's en Essent inzake gratis distributie van groene stroom (3.533 k euro in 2015 en 2014), met de NMBS en het Vlaamse Gewest inzake verplaatsingsdossiers (5.594 k euro in 2015 en 5.819 k euro in 2014) en diverse geschillen met verschillende partijen (voor een totaal van 11.693 k euro in 2015 en 14.548 k euro in 2014).

De Groep heeft juridische procedures hangende waarvoor het risico op verlies mogelijk doch niet waarschijnlijk is en waarvoor bijgevolg ook geen voorzieningen werden aangelegd. Op dit moment kan de waarschijnlijke timing van de afwikkeling niet worden ingeschat.

31. Gebeurtenissen na balansdatum

Volgende statutaire transacties hebben plaatsgevonden op 1 januari 2016:

M.b.t. de distributienetbeheerders:

Om tegemoet te komen aan de toekomstige uitdagingen (zoals de introductie van slimme technologieën, ombouw van het gasnet naar hoogcalorisch gas) en te kunnen voldoen aan de herfinancieringsnoden is versterking van de balansstructuur noodzakelijk.

Indien de mogelijkheid tot aantrekking van privé-kapitaal wordt aangeboden, is het wenselijk dat de participatie eerder in één entiteit kan plaatsvinden dan in zeven aparte entiteiten.

Daarom werd besloten om met ingang van 1 januari 2016 de zeven Eandis-distributienetbeheerders (Gaselwest, Imea, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas) te fuseren tot één distributienetbeheerder, met als naam **Eandis Assets**, maar onder nog te vervullen opschortende voorwaarden.

Eandis Assets zal als rechtvorm 'Opdrachthoudende Verenging met private deelname' aannemen, onder toepassing van het Decreet van 6 juli 2001.

Als gevolg hiervan zal vanaf 2016 een wettelijke consolidatie opgemaakt moeten worden volgens de Belgische en IFRS wetgeving van de Eandis Assets groep. De impact wordt door de onderneming verder onderzocht.

Voorafgaand aan deze fusie door overneming (Gaselwest neemt de zes andere Eandis-DNB's over) werd een doelwijziging doorgevoerd evenals een partiële splitsing waarbij de Waalse gemeenten van het werkingsgebied van Gaselwest werden ondergebracht in een apart opgerichte Vlaamse Opdrachthoudende Vereniging. Vier Waalse gemeenten, Comines-Warneton, Ellezelles, Mont-de-l'Enclus en Celles, die medeaandeelhouder waren van de distributienetbeheerder Gaselwest, vormen deze nieuwe DNB onder de naam **Gaselwest-Zuid**. Deze DNB blijft voorlopig een beroep doen op Eandis System Operator als werkmaatschappij.

Eén Waalse gemeente, Frasnes-lez-Anvaing, stapt over naar ORES (Waalse distributienetbeheerder), maar Eandis blijft er actief als werkmaatschappij in onderaanneming van Ores.

M.b.t. de werkmaatschappij Eandis, dochteronderneming van de DNB's:

Op 1 januari 2016 werden de activiteiten en de medewerkers van de dochteronderneming Indexis cvba overgenomen door Eandis cvba.

Het minderheidsbelang, aangehouden door Ores, werd overgedragen aan de DNB's. Binnen Eandis leidt deze **fusie door overname** tot een kapitaalverhoging waarbij het huidige kapitaal van 18.550 euro werd verhoogd tot 915.124,89 euro.

De naam van Eandis cvba werd eveneens aangepast naar **Eandis System Operator (ESO)**.

Op 7 januari 2016 confirmeerde Moody's dat deze statutaire transacties geen invloed hebben op de huidige A1 rating, met negatieve vooruitzichten.

32. Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie

Onderneming	Maatschappelijke zetel	Aandelen in bezit (%)	Stemrechten (%)
Distributienetbeheerders *			
Gaselwest	President Kennedypark 12, B-8500 Kortrijk		
IMEA	Merksemsesteenweg 233, B-2100 Deurne		
Imewo	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Intergem	Administratief Centrum (AC), Franz Courtensstraat 11, B-9200 Dendermonde		
Iveka	Koningin Elisabethlei 38, B-2300 Turnhout		
Iverlek	Aarschotsesteenweg 58, B-3012 Wilsele-Leuven		
Sibelgas	Gemeentehuis St. Joost-Ten-Node, Sterrenkundelaan 12, B-1210 Brussel		
Dochterondernemingen			
Eandis cvba	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	100,00	100,00
De Stroomlijn cvba	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	64,03	64,03
Indexis cvba	Ravensteingalerij 4 bus 2, B-1000 Brussel	70,00	70,00
Atrias cvba	Ravensteingalerij 4 bus 2, B-1000 Brussel	25,00	25,00
Synductis cvba*	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	33,28	32,81

* Contactadres: Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle

De dochteronderneming SYNDUCTIS cvba, opgericht op 21 december 2012, werd tot eind 2014 opgenomen als een 'Overige belegging' in de consolidatie. Eandis bezat 50 % van de aandelen. De Groep heeft sinds de toetreding van Proximus, begin 2015, nog 33,28 % van de aandelen en rapporteert sindsdien deze onderneming als een geassocieerde deelneming.

De onderneming Eandis cvba vormt samen met haar dochterondernemingen De Stroomlijn cvba, Indexis cvba, Atrias cvba en SYNDUCTIS cvba de (juridische) 'Eandis groep'. Deze groep maakt haar IFRS resultaten bekend die kunnen geraadpleegd worden op de website www.Eandis.be.

Werken in een gereguleerde omgeving

Hernieuwing van de toestemming om een beroep te doen op de werkmaatschappij

De Vlaamse energieregulator VREG heeft bij beslissing van 24 februari 2015 toestemming verleend aan de DNB's om een beroep te doen op de diensten van Eandis cvba als werkmaatschappij voor elektriciteit. Deze toestemming geldt vanaf 5 september 2014 en is geldig voor een periode van twaalf jaar.

Erkenning van de distributienetbeheerders

De Vlaamse energieregulator VREG heeft per brief van 6 februari 2015 haar beslissing van 3 februari 2015 tot hernieuwing van de aanwijzing van de 7 DNB's als elektriciteitsdistributienetbeheerder gemeld. Deze aanwijzing geldt voor een periode van 12 jaar vanaf 5 september 2014.

Op 29 september 2015 besliste de VREG om de termijn van aanwijzing van de DNB's als aardgasdistributienetbeheerder te hernieuwen voor een periode van 12 jaar die een aanvang neemt op 14 oktober 2015. Eveneens werd hierbij ook de toestemming verleend om met Eandis cvba als werkmaatschappij voor gas te werken.

Gereguleerde tariefmethodologie

De Groep werkt in een gereguleerde omgeving waarbij de opbrengsten behaald worden op basis van tarieven die werden goedgekeurd door de regulator.

Als gevolg van de zesde staatshervorming heeft de VREG – Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt - vanaf **1 juli 2014** de bevoegdheid van de CREG, federale regulator, overgenomen om de tariefmethodologie te bepalen voor de distributienetbeheerders in het Vlaamse Gewest.

Als gevolg van de overdracht van deze tariefbevoegdheid werd beslist om de **tarieven voor de jaren 2013 en 2014** op hetzelfde niveau te houden van deze die werden goedgekeurd voor het jaar 2012.

Op 30 september 2014 heeft de VREG **een nieuwe tariefmethodologie** bepaald voor elektriciteit en gas voor de DNB's actief in het Vlaamse Gewest voor de **reguleringsperiode 2015-2016**. Ze was van oordeel dat het in het verleden gehanteerde hybride model voor de tariefmethodologie niet meer onder dezelfde vorm kon worden verdergezet aangezien er teveel beperkingen en nadelen aan verbonden waren.

Bij de opbouw van de nieuwe tariefmethode werden volgende elementen in rekening gebracht: het stimuleren van een efficiënte bedrijfsvoering, informatieasymmetrie, stabiliteit, transparantie, administratieve efficiëntie en het vermijden van tariefschokken. Deze methode moet een stimulans zijn voor de DNB's om op een kostenefficiënte en duurzame wijze te werken.

De **kosten** worden opgedeeld in 3 categorieën die eveneens een andere inkomensbepaling hebben:

De exogene kosten zijn de kosten waarop de DNB's geen invloed kunnen uitoefenen omdat ze zijn opgelegd, zoals de kosten van GSC & WKC, premies voor REG, Openbare dienstverplichtingen(ODV).

De niet-exogene kosten bevatten de kosten van afschrijvingen, de operationele nettokosten en de kapitaalkostenvergoeding.

De overige kosten zijn bijvoorbeeld de boetes.

Het **toegelaten inkomen** zal als volgt bepaald worden:

De inkomsten m.b.t. de exogene kosten zijn op maat van de exogene kosten.

De inkomsten voor de niet-exogene kosten volgen een bevorderende inkomstenregulering ter ondersteuning van een efficiënte bedrijfsvoering.

De overige kosten zijn voor rekening van de distributienetbeheerder.

De kapitaalkostenvergoeding wordt door de VREG bepaald als het totaal van het gemiddeld gereguleerd actief aan een vastgestelde kapitaalkost (4,8 %) en het aanvaarde netto bedrijfskapitaal aan een vastgestelde kostenvoet (4,1 % en wettelijke rente).

De doorrekening van de exogene kosten aan werkelijke waarde zal aanleiding geven tot verschillen tussen de tarieven en de boekhoudkundige kost. Deze saldi moeten op specifieke rekeningen geboekt worden en worden '**regulatoire saldi**' genoemd in tegenstelling tot de verschillen uit vorige tariefmethodologieën die 'regulatoir actief/passief' worden genoemd.

Er worden twee regulatoire saldi toegelaten: een regulatoir saldo **voor exogene kosten** en een regulatoir saldo **voor de volumeverschillen** m.b.t. de inkomsten voor niet-exogene kosten.

Regulatoir actief/passief van het verleden

De CREG heeft de bedragen van het regulatoir actief/passief voor de boekjaren 2008 en 2009 vastgelegd. Deze mogen afgebouwd worden volgens de bedragen die door de VREG werden vastgelegd, namelijk de helft in 2015 en de andere helft in 2016.

Op 30 juni 2015 oordeelde het Hof van Beroep te Brussel dat de VREG bevoegd is om de overgedragen saldi van de periode 2010 tot en met 2014 te bepalen evenals hun bestemming.

In haar beslissing van 5 oktober 2015 oordeelde de VREG dat voorlopig 20 % van de tekorten van deze periode doorgerekend kunnen worden in de tarieven van 2016.

Budget 2015-2016

Het toegelaten inkomen voor de periode 2015-2016 wordt opgebouwd uit een gedeelte toegelaten inkomen voor exogene kosten en een gedeelte voor niet-exogene kosten. Er wordt door de DNB's een voorstel van budget en verantwoording ingediend op basis van een rapporteringsmodel.

Het inkomen m.b.t. de niet-exogene kosten wordt bepaald op basis van de evolutie van de niet-exogene sectorkosten voor een historische periode van 4 jaar (2010-2013) die volgens een lineaire regressietechniek de toekomstige inkomsten zal bepalen. Er wordt rekening gehouden met de inflatie door actualisatie van de kosten naar hun huidige waarde. Eveneens wordt er rekening gehouden met een jaarlijkse aanpassing voor inflatie op basis van de consumptieprijsindex (CPI) van augustus.

De gegevens en inlichtingen die door de DNB's in het **rapporteringsmodel** worden opgenomen m.b.t. voorgaande boekjaren, dienen door de commissaris te worden gecontroleerd en hij dient een '**rapport van feitelijke bevindingen**' (assurance rapport) op te leveren aan de VREG.

Aanpassing tarieven 2015

Op **18 december 2014** heeft de VREG de tarieven voor de DNB's goedgekeurd.

Eandis heeft een **aanpassing** van de ingediende tarieven gevraagd, omdat de federale bijdrage (daling) en het Elia-tarief (stijging) na de indiening werden gewijzigd. De VREG paste deze tarieven aan vanaf 1 maart 2015.

Eveneens werd er een aanvraag tot aanpassing van de tarieven ingediend bij de VREG n.a.v. de overgang van de rechtspersonenbelasting naar de **vennootschapsbelasting** van de DNB's. De aanpassing van de tarieven nam vanaf **1 augustus 2015** een aanvang. Het nog niet gerecupereerde bedrag van de vennootschapsbelasting voor het aanslagjaar 2015 zal in 2016 dienen te worden verrekend bovenop de vennootschapsbelasting voor het aanslagjaar 2016.

Verdere aanpassing betreft de verhoging van het btw-tarief voor elektriciteit vanaf 1 september 2015.

Goedkeuring tarieven 2016

Op **14 december 2015** maakte de VREG de distributienettarieven bekend voor elektriciteit en gas.

De belangrijkste aanpassingen betreffen het **voorlopig doorrekenen van 20 %** van het opgebouwd tekort (regulatoir actief) voor de periode 2010-2014, het afschaffen van de **100 kWh gratis elektriciteit** en het volledig **solidariseren** van de kosten voor groenestroom in Vlaanderen waardoor het ingebouwde plafond van het verleden wordt afgeschaft.

Boekhoudkundige verwerking

Momenteel zijn er geen specifieke IFRS-richtlijnen i.v.m. de boekhoudkundige verwerking van het afrekeningsmechanisme in een gereguleerde omgeving.

Op 30 januari 2014 publiceerde de IASB een nieuwe standaard 'IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts'. Deze nieuwe standaard is van toepassing voor "first time adopters" en laat opname van gereguleerde activa en passiva toe in afzonderlijke rubrieken van de balans en de winst- en verliesrekening.

Overzicht van de vorderingen van het afrekeningsmechanisme (zie Toelichting 'Handels- en overige vorderingen').

(In duizenden EUR)	2015	2014
Regulatoir actief - overdrachten		
<u>Terug te nemen in 2015-2016</u>	53.726	0
Overdrachten 2008	19.770	0
Overdrachten 2009	33.956	0
<u>Terug te nemen in latere jaren</u>	345.534	452.986
Overdrachten 2008	282	39.822
Overdrachten 2009	-120	67.792
Overdrachten 2010	-12.686	-12.686
Overdrachten 2011	87.347	87.347
Overdrachten 2012	182.702	182.702
Overdrachten 2013	-13.986	-13.986
Overdrachten 2014	101.995	101.995
Totaal overdrachten	399.260	452.986
Regulatoire saldi		
Saldi m.b.t. 2015	259.705	0
Totaal netto nog te recupereren	658.965	452.986
waarvan - Kortlopende vordering	658.965	452.986

Reconciliatie van het afrekenmechanisme

(In duizenden EUR)	2015	2014
Vordering op 1 januari	452.986	350.991
Toevoegingen overdrachten m.b.t. 2014	0	101.995
Toevoegingen saldi m.b.t. 2015	259.705	0
Totaal toegevoegde saldi en overdrachten	259.705	101.995
Recuperatie overdrachten m.b.t. 2008	-19.770	0
Recuperatie overdrachten m.b.t. 2009	-33.956	0
Totaal recuperatie overdrachten	-53.726	0
Totaal van de bewegingen	205.979	101.995
waarvan - bewegingen via de resultatenrekening	205.979	101.995
Vordering op 31 december	658.965	452.986

Verslag van de commissaris aan de aandeelhouders van de Vlaamse distributienetbeheerders over de geconsolideerde jaarrekening van de Economische Groep Eandis over het boekjaar afgesloten op 31 december 2015

Wij brengen u verslag uit in het kader van de controle opdracht die ons door de Raad van Bestuur van Eandis CVBA werd toevertrouwd. Dit verslag omvat ons oordeel over het geconsolideerd overzicht van de financiële positie op 31 december 2015, het geconsolideerd overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2015 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Geconsolideerde Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. De geconsolideerde jaarrekening van de Economische Groep Eandis bestaat uit zeven gemengde Vlaamse distributienetbeheerders (DNBs): Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas die gezamenlijk controle uitoefenen over Eandis CVBA en haar dochterondernemingen (De Stroomlijn CVBA, Indexis CVBA, Synductis CVBA en Atrias CVBA).

Verklaring over de Geconsolideerde Jaarrekening - oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Economische Groep Eandis (samen "de Groep") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2015, opgesteld op grond van de *International Financial Reporting Standards* zoals goedgekeurd door de Europese Unie, met een geconsolideerd balanstotaal van € 9.723.188 duizend en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 284.443 duizend.

Verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van Eandis CVBA voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

De Raad van Bestuur van Eandis CVBA is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards*, zoals goedgekeurd door de Europese Unie. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of het maken van fouten bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze Geconsolideerde Jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de Geconsolideerde Jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Verslag van de commissaris van 23 maart 2016 over de Geconsolideerde Jaarrekening van de Economische Groep Eandis over het boekjaar afgesloten op 31 december 2015 (vervolg)

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de Geconsolideerde Jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de Geconsolideerde Jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de bestaande interne controle van de Groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de bestaande interne controle van de Groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door de Raad van Bestuur gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel.

Wij hebben van de Raad van Bestuur en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen en wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep per 31 december 2015 een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van het geconsolideerd geheel alsook van haar geconsolideerde resultaten en van haar geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Benadrukking van bepaalde aangelegenheid

Zonder afbreuk te doen aan het hierboven tot uitdrukking gebracht oordeel, vestigen wij de aandacht op de toelichting van de Geconsolideerde Jaarrekening met betrekking tot het werken in een gereguleerde omgeving, die de specificiteiten aangaande de regelgeving en tarieven, en de boekhoudkundige behandeling hieromtrent vermelden. Deze lichten eveneens de onzekerheden toe verbonden aan de definitieve saldi voortvloeiend uit de reguleringsmechanisme dewelke door de VREG nog dienen goedgekeurd te worden.

Gent 23 maart 2016

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Paul Eelen
Vennoot